



# MODRANSKÉ zvesti

Vydáva Média Modra, s.r.o.

Ročník XXIX Číslo 3 Marec 2021



## Užívajme si jar v Modre

Na presný príchod ročných období sme sa kedysi mohli lepšie spoľahnúť, než je tomu dnes. Zima nebýva už taká tuhá a zasněžená ako kedysi, jar a jeseň akoby pomaly ani nejestvovali a leto prichádza pomerne dosť skoro a býva veľmi horúce. Aj Editka Walterová, modranská spisovateľka a učiteľka, hovorila: „pred mnohými rokmi bola práma klíma a v mestečku pod Kuglom sa striedali jar, leto, jeseň a zima“. Počasie býva dnes vrtkavé a náhle zmeny neobišli Modru ani v nedávnej minulosti. „V roku 1971 družstevníčky metličkami ometali sneh z kľčov, aby mohli začať oberať. Dokonca v zápiskoch Márie Gavorníkovej, modranskej spisovateľky sa uvádza rok 1936 ako veľmi zvláštny. V januári vinič aj ruže mali zelené puky a kvitli už fialky. Teplo bolo ako v marci“, spomína autorka v knihe Mestečko pod Kuglom II. Nech už je

to akokoľvek, jar do Modry práve prichádza, prináša nový život, čerstvý vzduch, aktívny oddych v záhradkách a vinohradoch, prvé jarné vychádzky do lesa. V čase lockdownu, kedy si musíme dobre premyslieť kedy a kam sa vyberieme, mnohí z nás obľubujú prírodu. Lesy v Karpatoch ponúkajú pohyb aj oddych. Rovnako si vieme oddýchnuť pri prácach v záhradách a viničiach. V tejto súvislosti nás každoročne vyzývajú okresní hasiči k opatrnosti pri jarnom upratovaní. Pozor si treba dávať na možný požiar. „Výpalovanie porastov je za každých okolností zakázané a trestne sankcionované a napriek tomu je každoročne sa opakujúcim javom. Preto Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku apeluje na obyvateľov, aby rešpektovali zákon o ochrane pred požiarom a zároveň žiada, aby nevypalovali trávu ani iné suché

porasty, nezakladali oheň v prírode na miestach, kde to nie je dovolené a nefajčili v lesoch“, hovorí Alžbeta Jarošová z OR HaZZ Pezínok.

Podľa hasičov medzi najnebezpečnejšie požiare patria práve tie lesné. Lesy sú našim bohatstvom, upevňujú a vracajú nám zdravie. Z ekologického hľadiska plnia nenahraditeľnú funkciu. Preto by sme ich mali chrániť. „Občania v mnohých prípadoch porušujú zákon o ochrane pred požiarom a svojím nezodpovedným a ľahkovážnym konaním, ohrozujú seba aj svoje okolie. Prízemný požiar sa postupne rozšíri, vzniká korunový požiar, ktorý sa pri silnom vetre môže šíriť rýchlosťou 25km/h. Vietor postupne šíri horiace čiastočky do okolia, čím dochádza k vzniku nových ohnísk požiaru. Pre takýto typ požiaru je charakteristické rýchle šírenie v smere vetra a v závislosti od množstva horľavých látok aj zložitosť vedenia zásahu z hľadiska ťažko dostupného terénu, nutnosti vyu-

žitia veľkého množstva síl a prostriedkov na jeho likvidáciu, nedostatok zdrojov vody potrebnej na hasiace práce, častokrát nutnosť využitia špeciálnej leteckej techniky. Je nutné dodržiavať príslušné príkazy a zákazy, ktoré sú umiestnené pri vstupoch do lesa a pri spozorovaní požiaru ihneď udalosť ohlásit na linku tiesňového volania 150“, vysvetľuje Alžbeta Jarošová.

Vstupujeme teda do lesov s rešpektom. Oddychujme a tešme sa aj na prichádzajúce sviatky. A nezabudnime si zo zelenajúcich sa lúk priniesť zopár bylínok na farbenie veľkonočných vajčiek. Myší chvostík, skorocel, tráva, lístky..., doma pridáme cibuľové šupky, zabalíme do štvorcikov z bielych handričiek, uviažeme niťou a uvaríme, pretože... „Veľká noc, veľká noc, kriku a zhonu moc, vodička studená, kraslica kreslená“.

**Jana KUČTOVÁ,**  
zdroj: Editka Walterová –  
Mestečko pod Kuglom II.  
a Okresné riaditeľstvo HaZZ



## Dotácie z rozpočtu mesta

Mestské zastupiteľstvo mesta Modry na základe § 7 ods. 4 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe VZN č. 11/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Modry schválilo prerozdelenie finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na dotácie.

*V oblasti športu 61 500 eur na rok 2021 pre žiadateľov nasledovne:*

200 eur pre Amavet klub č. 944 Impulz na Orientačný beh Modrou, 10 500 eur pre FC Slovan Modra na činnosť klubu, 11 000 eur pre Hádzanársky oddiel TJ Slovan Modra ako mimoriadna dotácia pre extraligu mužov a 19 500 eur na činnosť 16 družstiev mládeže a mužov, 500 eur pre Karate klub Medveď na činnosť, 3500 eur pre Malé Karpaty športový klub na činnosť, 800 eur pre TJ Slovan Modra – volejbal na činnosť klubu, 3500 eur pre Šachový klub Modra na podporu činnosti a 12 000 eur pre Športový klub Modra – florbal, na rozvoj športovej zdatnosti detí.

*V oblasti školstva 7050 eur pre žiadateľov:*

Amavet klub 944 Impulz – 700 eur na Festival vedy a techniky, Festival 4 živlov, Cirkevný zbor ECAV Modra-Kráľová – 300 eur na celoročné vzdelávacie a kultúrne aktivity pre deti, OZ Európsky škôlkar – 250 eur na ná-

kup kostýmov, OZ Kráľovankovo – 250 eur na Pohyb ku zdraviu, olympiáda a MDD, OZ Modrá hviezdica – 350 eur na tradície v MŠ, Pro Impulz 300 eur na rádiosystém na sprevádzanie, Rada školy pri ZUŠ – 1000 eur na Violončelová jeseň, Rada školy pri ZUŠ – 200 eur na návštevu divadelného predstavenia, Slovenský skauting 40. zbor Fénix Modra – 3000 eur na činnosť zložiek zboru, Súkromné centrum voľného času po 50 eur na strelecký pretek a na cyklistické preteky, Poľné Lalie v Modre-Kráľovej – 200 eur na detský letný tábor, Základná škola Vajanského – 400 eur na aktivitu Knihomoli zo školy.

*Pre oblasť kultúry a cestovného ruchu 22 200 eur nasledovne:*

OZ Magdalénka – 4500 eur na pravidelnú činnosť a príprava na súťaže, kostýmy a kroje, Presahy o.z. – 1500 eur na obnovenie tradície Deň človeka – Lennon's day, Združenie záchranu cirkevných pamiatok v Modre – 2000 eur na reštau-

rovanie lavíc v Kostole sv. Jána Krstiteľa, Richard Molnár – Artforum kníhkupectvo – 1000 eur na Komorný multižánrový festival, aktivity pre stredné školy, koncerty a výstava, Prochema s.r.o. – 1600 eur na vydanie zbierky básní Jozefa Trtola, OZ Kráľovankovo – 2000 eur na celoročnú starostlivosť o kroje a dokúpenie nových súčastí, L'USK – 2000 eur na ušitie ženských obradných krojov, Modranská muzeálna spoločnosť – 1000 eur na znovuvydanie a doplnenie publikácie Prechádzka po modranskom cintoríne, MFF Eko, s.r.o. – 1000 eur na zabezpečenie Online Tour Ekotopfilm-Envirofilm 2021 Modra, Modranská beseda – 1500 eur na honoráre a náklady účinkujúcim na Slávnosti hliny, Poľné Lalie v Modre-Kráľovej – 1 800 € pre kultúrne podujatie v Zelenom lese foto výstava a koncert – honoráre, propagácia, OZ Spectaculum – 800 € na organizáciu festivalu Zvuk for Modra – časť honorárov pre hudobné zoskupenia, Hudba Modre – 500 € na Medzinárodný festival komornej hudby a jazzu – honoráre, Bachova spoločnosť na Slovensku – 1 000 € na Organový festival v Modre 2021, VIII. ročník medzinárodného festivalu – honoráre, grafika.

*V sociálnej a zdravotnej oblasti prideliť 1500 eur pre:*

Claudianum n.o. – 1000 eur na aktivity klientov so študentami a dobrovoľníkmi, pracovný materiál a náradie. Set na výrobu odznakov (lisovací stroj, matrica, komponenty základná časť). Externý lektor dramaterapie a výtvarné aktivity s prvkami arteterapie a 15 lekciami. Finančná gramotnosť softvér, podporný materiál, Poľné Lalie v Modre-Kráľovej – 500 eur na podporu komunitných aktivít: nákup pozdravov k životným jubileám, povzbudzujúcich textov, brožúrok z tzv. Brnenskej tlačovej misie a ďalšej duchovnej literatúry, drobných cukrovíniek za účelom obdarovania seniorov pri návštevách v domácnostiach a v MsCSS Modra a na bezbariérový prístup do komunitného centra: nákup dlažby so zábradlím s rúrkami na oceľovej konštrukcii podľa projektovej dokumentácie, demontáž, betónové konštrukcie. 3. Podpora Komunitného dňa pre všetky generácie: občerstvenie, suroviny na guláš, pitný režim, inventár k občerstveniu.

*V oblasti environmentálnej 1000 eur takto:*

200 eur pre Permavia na celoročnú starostlivosť o Mandľový háj a 800 eur pre OZ Priateľia lesa na činnosť združenia.

**(red)**

## Nie ste pripojení na verejnú kanalizáciu? BVS rozposiela výzvy obyvateľom Modry

Povinnosť napojiť sa na vybudovanú verejnú kanalizáciu vyplýva zo Zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Podľa § 23 odst. 2 a 42b citovaného zákona, každý vlastník stavby alebo pozemku musí v lehote do 31. decembra 2021 povinne pripojiť stavbu alebo pozemok na vybudovanú

verejnú kanalizáciu. Po tomto termíne sa vlastník môže dopustiť priestupku na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií v zmysle § 40 odst. 1 písm. e, za čo mu môže byť udelená sankcia.

Bratislavská vodárenská spoločnosť dobudovala v meste Modra v rokoch 2014 až 2016 verejnú kanalizáciu. V súčas-

nosti rozposiela listy obyvateľom, ktorí si ešte povinnosť prihlásenia nespĺnili. Okrem iného sa vo výzve píše: „Ekologické čistenie splaškových vôd je mimoriadne dôležité pre prírodu aj správny manažment vodných zdrojov. Preto vás žiadame, aby ste v nasledujúcich týždňoch podnikli všetky kroky potrebné na pripojenie na

verejnú kanalizáciu a následne zaslali vyplnenú a podpísanú Žiadosť o preverenie technických podmienok pripojenia na verejnú kanalizáciu, ktorú zasielame v prílohe. V prípade, ak potrebujete s týmto procesom poradiť, môžete sa obrátiť na e-mailovú adresu: modra@bvsas.sk.“

**(red, bvs)**

## Nový územný plán mesta Modry

Aktuálne platný územný plán bol schválený ešte v roku 1996 a jeho „veľká novela“ v roku 2005. Postupne bol menený v rokoch 2007, 2010, 2014 a 2016. Mesto Modra neustále sleduje a vyhodnocuje informácie o území a vykonáva územnoplánovacie činnosť. Momentálne obstaráva mesto Modra nový územný plán s cieľom vypracovať komplexnú koncepčnú dokumentáciu na usmerňovanie a riadenie investičnej činnosti v meste.

### Čo je s pripravovaným územným plánom?

Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky nám už odpovedal na žiadosť o posúdenie Zadania na vypracovanie územného plánu mesta Modry. Dostali sme súhlasné stanovisko, ktoré je potrebné pre schválenie zadania v mestskom zastupiteľstve mesta Modry.

### Zohľadnil Stavebný úrad podnety vlastníkov pozemkov na zmenu ich využitia?

Všetky žiadosti evidované od roku 2009 (išlo o približne 300 žiadostí) sú spracované do po-

žadaviek riešenia a pri spracovaní návrhu konceptu územného plánu budú jednotlivo posúdené s ohľadom na ochranu životného prostredia, trvalo udržateľný rozvoj a jednotlivé záujmy chránené osobitnými predpismi.

### Ako bude vlastník nehnuteľnosti resp. verejnosť vedieť, že jeho požiadavka bola zapracovaná?

Po schválení Zadania bude spracovaný koncept riešenia územného plánu vo variantoch, ktoré dostane verejnosť na prerokovanie aj s výkladom spracovateľa. Takže každý uvidí, či boli jeho

požiadavky a podnety zapracované a môže sa k variantnému spracovaniu konceptu vyjadriť. Je však potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní požiadaviek verejnosti má veľký význam ich vplyv na životné prostredie.

### Kedy bude verejnosť vidieť konečný výsledok?



Po prerokovaní konceptu riešenia bude spracovaný návrh územného plánu, ktorý môže tiež verejnosť pripomienkovať. Bodkou za celým procesom je posúdenie zákonnosti Okresným úradom Bratislava a schválenie dokumentu v mestskom zastupiteľstve mesta Modry.

**Bibiana PIRŠELOVÁ,**  
vedúca oddelenia

Stavebný úrad, územný plán a ochrana pamiatok

FOTO: MILAN ZACHAR

## Na vlak do Šenkvic na bicykli

### Rozvoj cyklodopravy medzi Modrou a Šenkvicami

Združeniu obcí Modra – Šenkvice sa podarilo získať nenávratný finančný príspevok na vybudovanie Cyklocesty Modra – Šenkvice. Podporu vo výške 755 392,67 eur získa v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu SR. Zmluva bola podpísaná začiatkom februára 2021 a združenie sa na financovaní projektu podieľa sumou takmer 40 000 eur.

Cyklocesta Modra – Šenkvice s dĺžkou 4 962 m je trasovaná po existujúcich asfaltových komunikáciách a existujúcich poľných cestách. Cyklocesta z Modry vedie priamo k dopravnému terminálu v Šenkviaciach, čím by mala zvýšiť atraktivitu cyklistiky, ktorá plní dopravnú funkciu a súčasne zaisťuje bezpečnosť cyklistov pri presunoch medzi Modrou a Šenkvicami. Projekt rieši obnovu asfaltového povrchu na existujúcich komunikáciách so zachovaním pô-

vodnej šírky cesty. Na poľných cestách sa vybuduje cyklocesta s asfaltovým povrchom v šírke 3 metre. Z dôvodu, že v trase cyklocesty ide aj plynovod, jeden úsek s dĺžkou 414 m bude zo štrkodry. Cyklocesta je dimenzovaná tak, aby bol umožnený prístup majiteľom viníc, príľahlých pozemkov a správcovi vodného toku s obslužnou technikou.

V rámci trasy nebudú chýbať ani odpočívadlá. Jedno bude vybudované pri modranskom rybníku na začiatku trasy. Druhé

takmer v strede trasy a na dopravnom terminále v Šenkviaciach bude prestrešené stojisko na odloženie a parkovanie bicyklov. Odpočívadlá budú vybavené servisnými cyklostojanmi, lavičkami, smetnými košmi, stojanmi na bicykle. Dve odpočívadlá budú mať drevený altánok.

Cyklodoprava má mnoho výhod a využívanie bicykla pre kratšie vzdialenosti (3–15 km) pre dochádzanie napríklad do práce chceme umožniť čo najväčšiemu množstvu obyvateľov. Preto sa na „Šenkvicú“ cyklocestu bude napájať aj pripravovaná Cyklotrasa Modra – Dubová. Práce na príprave projektovej dokumentácie pre Cyklotrasu Vinosady-Modra-Dubová sa začnú v najbližších mesiacoch. Cyklocesta Mod-

ra – Šenkvice je súčasťou strategického dokumentu Koncepcia územného rozvoja cyklotrás Bratislavského samosprávneho kraja vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému. Projekt cyklocesty naplní základné smerovanie, vízie cyklostratégie, ktorou je uznanie cyklistickej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy a jej integrácia s ostatnými druhmi dopravy. Rovnako prispieva i k lepšiemu vnímaniu cyklistov ako plnohodnotných účastníkov cestnej premávky.

Z dôvodu novej vyhlášky o dopravnom značení budeme musieť požiadať o zmenu v projekte, čo nám realizáciu mierne predĺži. Veríme však, že nová cyklocesta si nájde svojich fanúšikov a prispieje k bezpečným presunom medzi Modrou a Šenkvicami.

**Silvia BRÁZDOVIČOVÁ,**  
projektová manažérka  
MsÚ Modra

## Bezplatný odvoz elektroodpadu

V sobotu 10. apríla 2021 sa uskutoční v meste Modra, v historickej časti Kráľová a rekreačnej oblasti Harmónia bezplatný adresný odvoz elektroodpadu, použitých jedlých olejov a nebezpečných odpadov (žiaričky, autobatérie, akumulátory) z domácností. V prípade záujmu o zber a ďalších informácií kontaktujte pracovníka mesta na tel. č. 033/6908 318; alebo katarina.ruzekova@msumodra.sk.

V rekreačnej oblasti Harmónia môžete odpad zhromaždiť do 9. hodiny na mestom Modra vyhradenom a označenom mieste na „námestí“ v Harmónii pod autobusovou zastávkou. **(msú)**

## Ešte do konca marca sa môžu sčítať tí, ktorí tak neurobili

**Cieľom sčítania obyvateľov v roku 2021 je získať vzájomne prepojené, spoľahlivé, porovnateľné unikátne údaje a informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní. K 15. marcu sa v Modre sčítalo cez 72 % obyvateľov. Sčítanie obyvateľov je povinnosťou každého občana.**

Štatistický úrad Slovenskej republiky spolu s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky vyzývajú obyvateľov, aby využili bezpečnú možnosť elektronického samosčítania v pohodlí domova. V čase pandémie je práve elektronická forma najbezpečnejšou. Preto opakovane vyzývajú občanov, aby sa elektronicky samosčítali a prípadne pomohli aj svojim blízkym. Samosčítanie je pre obyvateľov rýchlym spôsô-

bom, ako vyplniť formulár bez narušenia súkromia, je ideálny z epidemiologického hľadiska, netrvá viac ako 10 minút a postačí naň mobil, tablet, notebook alebo PC. Sčítanie je povinné a túto zákonnú povinnosť musíme splniť do 31. marca. ŠÚ však vyzýva, aby si občania nenechávali tento úkon na poslednú chvíľu.

Štatistický úrad SR zároveň dôrazne upozorňuje obyvateľov, že elektronické samosčítanie

obyvateľov sa realizuje tak, že obyvateľ sa sčíta sám prostredníctvom elektronického formulára, ktorý si stiahne do svojho mobilu v aplikácii SODB 2021 alebo prostredníctvom stránky-[www.scitanie.sk](http://www.scitanie.sk). Pozor: žiadny sčítací asistent ani sčítací komisár obyvateľa nenavštevuje. Pokiaľ sa s takouto osobou stretnete, okamžite kontaktujte políciu. Na známom čísle 158. Asistované sčítanie bude prebiehať až po 1. 4. 2021 a obyvatelia budú o ňom vopred informovaní.

Všetko potrebné nájdete na [www.scitanie.sk](http://www.scitanie.sk) alebo v mobilnej aplikácii pod názvom SODB 2021, prípadne volajte na Callcenterum 02/ 20 92 49 19. **(red)**

## Otázka pre kompetentných

*Miroslav Bošák, zástupca vlastníkov bytov Komenského 26 a 28 píše:*

„Vážený pán primátor, poslankyne, poslanci, milí spoluobčania. Ako ste si určite všimli, naša súčasná vláda schvaľuje jeden zákon za druhým v tzv. skrátanom legislatívnom konaní a tak zaiste neuniklo vašej pozornosti, že od polovice tohto roku bude separovaný aj kuchynský odpad. Povieťe si, žiaden problém, veď sa to už robí. Máte pravdu, v rodinných domoch už od pradávna. Ale čo sídliská? Ako sa toto chystá realizovať? Tu narazia kopy na kameň a vysvetlím prečo. Hlavné kanalizačné prípojky sú v správe Bratislavskej vodárenskej spoločnosti a.s., teda kontrolované, udržiavané, vyčistené, ale komu patria ostatné vnútroblokové kanalizačné prípojky vedúce a ústiace do sídlisk? Nepatria BVS-ke, nepatria mestu, nepatria správcovi domov. V prípade poruchy sa náklady hradia z Fondu opráv. Aj toto je niekoľkonásobná vlastná skúsenosť s doteraz nepreplatenými faktúrami späť do fondu. Tieto prípojky sa nečistia a riešia sa až v prípade

poruchy, čím vzniká riziko premoženie potkanov. Už som zažil, že som spred dverí bytu doslova vykopával tieto živočíchov a nikomu nič podobné neprajem. Mám spôsob riešenia aj systém. Chce to tzv. jamú, prípadne jesennú deratizáciu. Vyžaduje súčinnosť pracovníkov Mestského úradu Modra, Správcov domov, zástupcov vlastníkov bytov, niekoľko ochotných spoluobčanov z príslušnej lokality, financie a chuť!“

*Na list občana odpovedá Katarína Ružeková z Referátu odpadového a vodného hospodárstva MsÚ Modra:*

„Problém s potkanmi je dlhodobý a opakujúci sa. Hoci sa šachty a združené prípojky bytových domov, rovnako aj ako aj prípojky majiteľov rodinných domov nachádzajú na verejnom priestranstve, v zmysle zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách (§ 4, § 5, zákona č. 442/2002 Z.z.) je vlastníkom kanalizačnej prípojky, v tomto prípade združenej prípojky, povinný zabezpečiť opravy a údržbu na vlastné náklady. Každý jeden prípad vo veci prepadu

šacht, výskytu potkanov, ktorý mesto eviduje, sa týka združených kanalizačných prípojok bytových domov, kde tečú splašky majiteľov jednotlivých bytov. Z toho dôvodu majitelia bytov prostredníctvom správcu bytového domu sú povinní si zabezpečiť funkčnosť združenej prípojky, šachty. V prípade poruchy si musia zabezpečiť opravu na vlastné náklady z fondu opráv. K povinnostiam správcu bytového domu patrí aj údržba prípojky a šachty, zabezpečenie deratizácie prípojky a okolia šachty. Deratizácia proti potkanom sa musí vykonávať minimálne 2x ročne spolu s deratizáciou vnútorných spoločných priestorov bytových domov alebo podľa potreby. Mesto Modra zabezpečuje deratizáciu verejnej zelene, ale nie združených kanalizačných prípojok bytových domov. Čo sa týka systému zberu kuchynského odpadu, na ňom intenzívne pracujeme. Nastavenie funkčného a dobre fungujúceho zberu kuchynského odpadu nie je jednoduchá záležitosť, z praktickej ako aj finančnej stránky veci. Mesto Modra pripravuje sys-

tém zberu kuchynského odpadu z komplexnej bytovej výstavby, ako aj individuálnej bytovej výstavby rodinných domov v súlade s platnou legislatívou, tak aby bol finančne udržateľný. Doteraz mesto Modra zabezpečovalo na území mesta zber biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad, parkov, vrátane cintorínov a biologicky rozložiteľný odpad a zelený kuchynský odpad bez obsahu živočíšnej zložky z individuálnej bytovej výstavby, Zber jedlých olejov a tukov pre všetkých obyvateľov mesta na Zbernom dvore. Množstvo vyprodukovaného kuchynského odpadu bude záležať na každom jednom z nás, na miere plytvania s potravinami a nehospodárnosti s nimi. Výsledok analýzy z roku 2019 potvrdil, že v zmesovom komunálnom odpade sa nachádzal vysoký podiel biologicky rozložiteľného odpadu, ziaľ až s 11% podielom potravín. Cieľom mesta je čo najskôr spustiť zber kuchynského odpadu z komplexnej bytovej výstavby. To ako budú vyzerajú kontajnery na jeho zber na stojiskách odpadu bude záležať na užívateľoch. O systéme separácie kuchynského odpadu v Modre budeme verejnou formou včas informovať.“ **(red)**

## Revitalizácia Komenského pokračuje

V minulom roku sa počas mesiacov júl až september uskutočnila revitalizácia Komenského ulice v Modre a to v časti od križovatky Vajanského po Družstevnú. Druhá etapa od Družstevnej ulice po ul. 1. mája sa bude realizovať v apríli tohto roka.

Urobí sa úprava vozovky – frézovanie pôvodného krytu, vyspravenie nerovností, nový asfaltobetónový kryt, v styku s križujúcimi ulicami Družstevná a Ulica 1. mája sa vybudujú priechodov pre chodcov. Dobudované budú nové a upravené jestvujúce parkoviská po obidvoch stranách komunikácie. Počas revitalizácie sa urobí bezbariérová úprava nových a jestvujúcich priechodov pre peších na ulici Družstevná a Komenského, úprava cestného povrchového a podpovrchového odvodnenia, taktiež výšková úprava mreží, poklopov a armatúr vo vozovke. Súčas-

ťou stavby bude aj spoluúčasť BVS a.s., ktorá v rámci otvoreného krytu vozovky zrealizuje rekonštrukciu hlavného rozvodu vody. Mesto Modra predpokladá, že by práce mali byť ukončené do 15. júna 2021, v prípade, ak sa nevyskytnú nepredvídateľné okolnosti. Zhotoviteľom stavby s vy súťažnou cenou 36 563,60 € je spoločnosť Duvystav s.r.o. Mesto občanov informuje aj o úplnej uzávierke komunikácie v časti od Komenského po ulicu 1. mája a opačne.

(red, msú)

## Deň pre všetky ženy

Očakávania bývajú rôzne. Krásna, silná, šikovná, múdra, milá... Vyberte si. Jedno je však isté. Všetky ženy sú jedinečné, originálne a každá by sme v tom svojom príbehu mala mať hlavnú rolu. Prijemnú atmosféru Medzinárodného dňa žien si zažili dámy v Mestskom centre sociálnych služieb Modra. „Milé ženy, nech sme spokojné aj pokojné, aj keď svet nie je ideálny, rešpektujúce samú seba i jedna druhú a rešpektované. Ďakujeme i za milú ružičkovú pozornosť“, povedala riaditeľka Ja-

na Machalová. K milému slovu a úsmevu pribudli pre dámy červené ruže od pánov – primátora Juraja Petrakoviča a viceprimátora Mariána Gavorníka. (red)



## Ľudia z Modry, 33. časť

Rozprávame príbehy o Modranoch, ich životoch a obľúbenom mieste v ich rodnom meste. Každý mesiac nový príbeh a nové miesto. Ďakujeme všetkým respondentom, ktorí sa do projektu zapojili.

### Tenista Dylan Bairo (12)

V Modre nám vyrastá tenisový talent. Dylan je slovenská tenisová jednotka do 12 rokov, dvojnásobný majster Slovenska vo štvorhre, dvojnásobný vicemajster Slovenska v dvojhre a oficiálny reprezentant Slovenska. „Tenis som začal hrať, keď som mal štyri roky. Prihlásili ma rodičia, pretože si sami chodievali spolu zahrať tenis. Mama aj otec vraveli, že od malička som stále behal s raketou a veľmi ma to bavilo. A ostalo mi to až doteraz.“

Obvykle trénuje každý deň tri hodiny v trnavskom klube TC Empire pod vedením trénera Petra Lajkepa. „Dve hodiny mám tenisový tréning, buď individuálny alebo s ďalším hráčom. Potom mám jednu hodinu kondičnú prípravu. V rámci regenerácie chodievam na kondičné plávanie a doma robím uvoľňovacie cvičenia. Dôležitá je aj masáž.“ Zladiť šport a školské povinnosti nie je jednoduché, ale Dylan to zatiaľ zvláda dobre. „Za normálnych okolností som každý deň hneď po škole chodieval na



tréningy do Trnavy a domov som sa vracal až okolo siedmej večer. Potom večera a pripraviť sa na druhý deň do školy. Takmer každý víkend som mával turnaje a keďže sa mi darilo, ostával som niekedy až do utorka alebo stredy, teda veľakrát aj päť dní. Vtedy to bolo ťažšie so školou, zohnať úlohy a dohnať učivo. Ale školu mám rád, máme dobrých učiteľov, tak som to zvládol.“

V budúcnosti by rád reprezentoval Slovensko v Davis Cup tíme, túži patriť medzi svetovú špičku a vyhrať všetky Grandslamy. Momentálne kvôli Covid opatreniam nemôže trénovať koľko by potreboval a zrušili mu aj veľa domácich a medzinárodných turnajov. Napriek tomu sa snaží voľný čas počas posledných náročných mesiacov tráviť aktívne. „Zahrám si futbal, basketbal alebo stolný tenis. So svojim mladším bratom Leom chodievame na bicykle a aj na kolobežku. Keďže bývam v Harmónii, je tu krásna príroda a tak to využívam na behanie. Tiež máme psa a s ním chodievame celá rodina na prechádzky. V lete rád hrávam tenis aj u nás v Harmónii, sú tu už dlhé roky kvalitné tenisové kurty a mám to tam veľmi rád.“

Tak teda pevnú ruku, rýchle nohy a presnú mušku chlapče! Fotili sme na Holom vrchu v Harmónii nad Kráľovou, kde Dylan rád od malička chodieval. **Zuzana TICHÁ**

# ZŠ Vajanského 93, Modra: zápis do 1. a 5. ročníka ZŠ



## K zápisu detí do základných škôl

**Zápis detí do 1. ročníka základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Modry pre školský rok 2021/2022 sa uskutoční v dňoch 21. apríla a 22. apríla 2021 v čase od 14.00 hod do 18.00 hod. osobne v jednotlivých základných školách s dodržiavaním hygienicko-epidemiologických opatrení alebo elektronicky podľa epidemiologickej situácie na Slovensku.**

Zákonný zástupca je, v súlade so školským zákonom, povinný pri zápise uviesť meno a priezvisko dieťaťa, dátum jeho narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa, meno, priezvisko a trvalé bydlisko zákonných zástupcov.

Pri zápise je potrebné predložiť:

- občiansky preukaz zákonného zástupcu
- rodný list dieťaťa

V prípade zdravotne postihnutého dieťaťa aj doklad o jeho zdravotnom postihnutí.

Pokiaľ sa nedostavia na zápis dieťaťa do základnej školy obaja zákonní zástupcovia, potrebuje jeden zo zákonných zástupcov dieťaťa informovaný súhlas druhého zákonného zástupcu dieťaťa (rodiča), že dieťa môže navštevovať danú školu. (V prípade nesúhlasu oboch rodičov na zápis dieťaťa do základnej školy je potrebné rozhodnutie súdu na plnenie povinnej škol-

skej dochádzky v súlade s § 35 zákona 36/2005 Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Základné školy využívajú ako prihlášku formulár zo školského informačného systému (napr. asc agenda, e-škola) alebo formulár zverejnený na webovom sídle školy. Zákonný zástupca môže škole poskytnúť osobné údaje potrebné pred zápisom aj prostredníctvom elektronického podania doručeného do elektronickej schránky školy alebo prostredníctvom elektronickej dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom. Ak zákonný zástupca nemá možnosť so základnou školou komunikovať elektronicky, môže si vyzdvihnúť formulár osobne v základnej škole. Po vyplnení a podpísaní ho doručí do školy podľa pokynů riaditeľa.

Všetky kontakty so školou sa uskutočnia s dodržiavaním hy-

gienicko-epidemiologických opatrení.

Každé dieťa, ktoré k 31. 8. 2021 dosiahne vek šesť rokov, musí zákonný zástupca prihlásiť na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Nedodržanie tejto zákonnej povinnosti je postihnutelné podľa § 37 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Osobitný spôsob plnenia povinnej školskej dochádzky napr. štúdium v zahraničí, individuálne vzdelávanie a iné sa riadi § 23 až § 26 zákona 245/2008 Z. z. V tomto prípade sa musí zákonný zástupca dostaviť s dieťaťom riadne na zápis. O povolení osobitného spôsobu plnenia povinnej školskej dochádzky rozhodne riaditeľ školy, do ktorej bol žiak prijatý na základe žiadosti. Školský obvod je uvedený vo Všeobecne záväznom nariadení č. 8/2002 o určení školských obvodoch v meste Modra v nadväzoch na dodatok č. 1/2002, dodatok č. 2/2017 a dodatok č. 3/2018. Pokiaľ má zákonný zástupca dieťaťa zriadenú elektronickú stránku na [sko.sk, môže tak kontaktovať riaditeľstvo školy.](http://www.sloven-</a></p>
</div>
<div data-bbox=)

Ak bude v čase konania zápisov pretrvávajúca mimoriadna situácia, núdzový stav alebo výnimočný stav vyhlásený v súvislosti s ochorením Covid-19 zápisy sa budú organizovať bez osobnej prítomnosti detí. Ak to technické podmienky umožňujú, odporúča sa komunikácia školy so zákonnými zástupcami dieťaťa elektronickou formou, prípadne iným spôsobom a to v závislosti od priestorových možností konkrétnej školy s dôrazom na dodržiavanie hygienicko-epidemiologických opatrení.

Vzhľadom na súčasnú situáciu v súvislosti s ochorením na Covid-19 mesto Modra žiada zákonných zástupcov detí, aby priebežne sledovali web stránku mesta Modry a základných škôl. V prípade akýchkoľvek zmien budú všetky zmeny doplnené a aktualizované.

Bližšie informácie k zápisom sú na web stránkach škôl: [www.zslsmo.edupage.org](http://www.zslsmo.edupage.org) (ZŠ Ľ. Štúra) a [www.zsvajanskeho.edupage.org](http://www.zsvajanskeho.edupage.org) (ZŠ Vajanského). Rodičom poradiť telefonicky na číslo 033/6908 314 alebo prostredníctvom e-mailovej adresy: [michaela.galovicova@msumodra.sk](mailto:michaela.galovicova@msumodra.sk), referentka školstva MsÚ Modra Michaela Galovičová. (red)

## ZŠ Ľ. Štúra sa predstavuje rodičom prváčikov

Základná škola Ľudovíta Štúra ponúka žiakom flexibilné vzdelávanie pre každodenný život. Vyučovanie prebieha v 22 moderne vybavených triedach s interaktívnou tabuľou a internetom pod vedením kvalifikovaných a ľudských pedagógov. Prirodzenosťou našej školy je individuálny prístup k žiakom so špecifickými požiadavkami, ktorým sa venuje kvalifikovaný inkluzívny tím, súčasťou ktorého je školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, školská logopedička, asistentky a všetci pedagogickí zamestnanci školy.

Výučba prebieha aj v odborných učebniach a športovej hale, v počítačovej učebni, v mobilných tabletových učebniach. Na škole sa nachádzajú aj učebne priateľské k špecifickým potrebám detí ako Ostrov, Čistinka a Oáza. Anglický jazyk vyučujeme od prvého ročníka. V siedmom ročníku si žiaci podľa svojich schopností a budúcich očakávaní vyberajú

jeden z predmetov: nemecký jazyk, programovanie alebo cvičenia zo slovenského jazyka a matematiky.

Naša škola dlhodobo exceluje vo výučbe informatiky a schopnostiach potrebných pre moderný život. Vyučujúci sa snažia pracovať na rozvíjaní tvorivosti a zručností jednotlivých žiakov a uplatňovať individuálny prístup. Pomocou moderných tvorivých skupinových a hravých metód motivujú žiakov k učeniu. Bežnou súčasťou je sústavné vzdelávanie pedagógov podľa konštruktivistických prístupov k učeniu. Spolupracujeme na vývoji nových metód s neziskovou organizáciou Indícia. Okrem vyučovania klasických predmetov, ponúkame mimoškolskú činnosť, v ktorej môžu žiaci rozvíjať svoje individuálne silné stránky, či objaviť skrytý talent. Dlhodobo dosahujeme výborné výsledky v rôznorodých súťažach. Súčasťou školského vzdelávacieho plánu sú exkurzie,

besedy, škola v prírode, lyžiarsky kurz a projektové vyučovanie. Školský klub detí Slniečko je pokračovaním školského vzdelávania a ponúka pestrú paletu voľnočasových aktivít pre deti v popoludňajších hodinách. Samozrejmosťou sú zaujímavé celoklubové akcie.

Našou prioritou je však obsah samotného vzdelávania, kde kladieme na všetkých žiakov primerané nároky, aby mohli zažiť pocit

úspechu pri vzdelávaní. Každodennou súčasťou procesu vzdelávania je vynikajúca spolupráca so zákonnými zástupcami. O správne nastavených požiadavkách na vzdelávanie žiakov hovorí dlhodobo zlepšujúce sa hodnotenie v rebríčku škôl Ineko, kde naša škola momentálne dosahuje hodnotenie „škola s vynikajúcimi výsledkami.“

**Zlatica LIŠKOVÁ,**  
riaditeľka školy



FOTO: ARCHÍV ŠKOLY Ľ. ŠTÚRA

## Ako a kedy zapísať dieťa do materskej školy

**Žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie do materskej školy sa podáva v termíne od 1. mája do 31. mája v zmysle Zákona č. 245/2008 Z. z. Dieťa sa do materskej školy prijíma na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú je potrebné predložiť riaditeľke konkrétnej materskej školy.**

Pri zápise je rodič alebo zákonný zástupca povinný predložiť písomnú žiadosť na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie, originál rodného listu dieťaťa (pri osobnej návšteve) – na nahliadnutie. V prípade, ak má dieťa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, predkladá sa aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (pri osobnej návšteve).

Žiadosť je možné podať osobne 25. mája 2021 v konkrétnej materskej škole alebo prostredníctvom elektronického podania doručeného do elektronickej schránky materskej školy alebo elektronického dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifika-

ným elektronickým podpisom v súlade s § 59 ods. 6 zákona 245/2008 Z. z. alebo písomne poštou na základe vlastnej žiadosti, ktorá musí obsahovať náležité údaje podľa § 11 ods. 6 písm. a) prvého bodu až šiesteho bodu a písm. b) v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní alebo prostredníctvom formulára zverejneného na web stránke konkrétnej materskej školy.

Čas otvorenia materskej školy pre osobné prijímanie žiadostí na pobyt dieťaťa dňa 25. mája 2021 si určí každá materská škola osobitne a zverejní na svojej web stránke.

V zmysle školského zákona v súlade s vyhláškami sa na predpri-

márne vzdelávanie prijíma dieťa od troch rokov veku dieťaťa, výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Prednostne sa prijímajú deti, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné. Ostatné podmienky prijímania detí určuje riaditeľka školy.

Mesto Modra ako zriaďovateľ MŠ žiada rodičov, aby priebežne sledovali web stránku mesta Modry a web stránky materských škôl. V prípade akýchkoľvek zmien budú aktuálne informácie doplnené. Formuláre „Žiadosti na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie do materskej školy“ sú k dispozícii na web stránkach jednotlivých materských škôl:

- MŠ SNP 14, www.materskaskolamodra.sk, e-mail: riaditelka.mssnp14@gmail.com,
- MŠ Kalinčiaková 11, www.mskalinciakovska.sk, e-mail: mskalinaciakovska@azet.sk,

- MŠ Sládkovičova 13, www.mssladkovicova13.sk, e-mail: mssladkovicova13@gmail.com. Pre informácie môžu rodičia kontaktovať aj referentku školstva MsÚ Modra Michaelu Galovičovou, 033/6908 314 alebo michaela.galovicova@msumodra.sk.

Ak bude v čase prijímania detí do materskej školy pretrvávajúca mimoriadna situácia, núdzový stav alebo výnimočný stav vyhlásený v súvislosti s ochorením Covid-19, a ak to technické podmienky umožňujú, odporúča sa komunikácia elektronickou formou, prípadne iným spôsobom v závislosti od priestorových možností konkrétnej materskej školy s dôrazom na dodržiavanie nariadených opatrení Úradu verejného zdravia Slovenskej republiky resp. príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

(red)

## O vinice a sady sa treba starať po celý rok

Modranská Stredná odborná škola vinársko-ovocinárska má svoju dlhoročnú históriu. Vychovala množstvo odborníkov z radov vinárov a vinohradníkov. Praktická časť štúdia v škole prechádza už takmer rok zaťažkavou skúškou. Pre pandémie sú budúci vinári ochudobnení o výraznú časť praktických zručností. I napriek tejto situácii práce vo vinici či ovocnom sade nepočkajú, prebiehajú po celý rok. Celá starostlivosť je aktuálne v rukách pedagógov. Viac prezradil Ing. Rastislav Schöon, vedúci strediska odbornej praxe SOŠVO.

**S pandemiou bojujeme už rok a študentom škola chýba. Kto a akým spôsobom zabezpečuje práce vo viniciach a sadoch, ktoré patria škole? Sú to učitelia alebo máte inú výpomoc?**

Pred rokom na Slovensku vypukla pandémia a ako prvý na ňu zareagoval Bratislavský samosprávny kraj, ktorý od 9. marca uzavrel všetky školy v jeho pôsobnosti a my sme museli túto pre nás novú a ťažkú situáciu riešiť. Bolo to v období, kedy sa mali študenti v rámci učebnej praxe začať prakticky učiť rez viniča a ovocných drevín. Do rezu sme museli nasadiť odborných pracovníkov Strediska odbornej praxe, ktorí vinič predrezávali a prevádzkoví pracovníci za nimi odstraňovali zrezané révie. Viazanie a zelené práce vo vinici vykonali naše kuchárky. V júni, keď sa situácia mierne zlepšila, tak študenti 2. a 3.

ročníkov v rámci letnej praxe sa pár dní podieľali na zelených prácach, aby si osvojili praktické zručnosti. V septembri sa našťastie realizovala prezenčná výuka, veľmi intenzívne sme cez učebnú prax pozbierali úrodu hrozna aj ovocia. Študenti 4. ročníkov absolvovali i pre nich veľmi potrebnú prevádzkovú prax vo výrobných vinárskych podnikoch, čomu sme sa veľmi tešili, nakoľko počas nej boli súčasťou kampane, naučili sa a videli rôzne nové technológie a postupy výroby vína.

Od októbra sa školy opäť uzavreli a žiaci sa vyučujú dištančne.

Vo februári sme okamžite využili možnosť prezenčnej formy výuky v exteriéri a žiaci 3. a 4. ročníkov sa v rámci praktických cvičení alebo učebnej praxe učia rezať vinič a ovocné dreviny. Všetko sa realizuje pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení, študenti sú pod

dozorom odborných učiteľov delení do skupín s max. počtom 5.

Dnes nikto nevie predpovedať, ako sa táto situácia bude ďalej vyvíjať, ale vieme, že využijeme každú možnosť, aby sme splnili čo najviac odborných tém praxe. Teoretické vyučovanie všeobecných a odborných predmetov sa uskutočňuje od októbra minulého roka dištančnou formou ako videokonferencie s príslušnými vyučujúcimi.



FOTO: LUCIA MANDINCOVÁ

**Akú plochu viníc a ovocných sádov obhospodaruje vinárska škola?**

Stredisko odbornej praxe SOŠVO Modra obhospodaruje 4,2 ha vinohradov modranského rajónu v lokalitách Emresovka

a Noviny. V blízkosti školy máme 0,5 ha pomologického sadu s pestrým druhovým a odrodovým zastúpením a v lokalite Noviny je produkčný sad tiež s výmerou 0,5 ha.

**Prečo si vybrať práve vinársku školu na štúdium?**

Víno sa stalo fenoménom dnešnej doby, hoci človeka sprevádza už celé veky. Rozumieť vínu je moderné a naša škola dáva študentom možnosti nazrieť do jeho duše. Vinič

ako súčasť prírody a ekosystému je krajinným prvkom, znalosti a praktické zručnosti pri jeho odbornom pestovaní, tvarovaní a ošetrovaní je to, čo škola poskytne absolventom.

(jk)

## ZŠ Vinosady: Premena tradičnej školy na modernú

**Hlavným cieľom základnej školy u susedov vo Vinosadoch je zmodernizovanie vzdelávacieho procesu podpornými aktivitami, ktoré by mali viesť k samostatnosti, tvorivosti v matematických, jazykových a počítačových zručnostiach. Preto škola posilňuje predmety matematika, slovenský jazyk, prvouka od prvého ročníka.**

Škola ponúka kvalitné vzdelanie podľa platných vyučovacích štandardov a zároveň ponúka pridanú hodnotu vo vzdelávaní v podobe integrovaného vyučovania anglického jazyka, tzv. CLIL metódy. Je to výučba cudzieho jazyka včlenením do predmetov matematika, prírodoveda, prvouka a výtvarná výchova. Vyučovacia hodina má dva ciele

– jeden sa zameriava na predmet, tému alebo tematický celok a druhý na jazyk. Preto sa CLIL niekedy nazýva duálne zamerané vzdelávanie. Žiaci sa učia myslieť v danom jazyku, požívať cudzí jazyk v inom predmete.

Sfumato je hravý a tvorivý spôsob učenia, predovšetkým na začiatku školského roka. Predchádza sa tak dvojitému

čítaniu, tichému či sekanému čítaniu.

Comenia Script – nespojitě písmo sa zavádza od druhého ročníka. Nie je povinné pre žiaka, naopak žiak má možnosť výberu, aké písmo je pre neho použiteľnejšie.

Hejného metóda – žiaci spoznávajú prostredia, pri riešení úloh z matematiky sami prichádzajú na súvislosti a vzťahy medzi jednotlivými príkladmi, teda samy vyvodzujú príslušajúce schémy.

Artefletika je zážitková výtvarná výchova, ktorá rozvíja zdravé jadro osobnosti. V ar-

tefletike je stredobodom práve zážitok z tvorby.

Informácie o výchovno-vzdelávacom procese v ZŠ Vinosady sa rodič dozvie prostredníctvom internetovej žiackej knižky. Novinkou je zavedenie slovného hodnotenia prostredníctvom listu pre rodiča. Súčasťou školy je školský klub, ktorý funguje od 7.00 – 17.00 hod a školská výdajňa jedál, ktorá ponúka žiakom spoločnú desiatu a obed.

Kontakty pre rodičov: [www.zsvinosady.edupage.org](http://www.zsvinosady.edupage.org), t. č. 0911 225 089, e-mail [info@zsvinosady.sk](mailto:info@zsvinosady.sk). (red)



## Nadácia Revia oslavuje 25 rokov života

„25-ka“ alebo štvrtstoročnica druhej najstaršej komunitnej nadácie krajín V4. Oslavy v čase pandémie nie sú veľmi reálne. Predsa len, povedzme si viac o tom, čo sa skrýva za týmto významným číslom. Alebo čo pre Nadáciu Revia znamená číslo 25. Na otázky odpovedá Drahoslava Finková, správkynia Malokarpatskej komunitnej nadácie Revia.

**Ako si spomínate na prvý rok činnosti a na začiatky pôsobenia Revie v malokarpatskom regióne?**

Po nežnej revolúcii k nám prichádzali zahraničné informácie, ako podporovať verejný život zdola, cez obyvateľov a nie zhora cez politické štruktúry ako počas socializmu. Boli to iniciatívy podporujúce ľudí, motivujúce ich, aby sami ovplyvňovali dianie, svoje životy, prostredie, kde žijú. Prednosta Mestského úradu v Pezinku pán Ladislav Briesťenský inicioval v roku 1996 založenie Komunitného združenia Sami-Sebe. Bolo to združenie fyzických aj právnických osôb, snažiacich sa svojpomocne skvalitňovať život v Pezinku. Zakladateľmi bolo Mesto Pezinok – ako samospráva, spoločnosť ASA, Klub podnikateľov mesta Pezinok – za podnikateľskú sféru, EQ klub – ako neziskový subjekt a niekoľko jednotlivcov – ako fyzické osoby. Čiže od samého vzniku rozvíjame medzisektorovú spoluprácu. Mimo chodom, pani prezidentka Zuzana Čaputová bola tiež už pri našom zrodení a dva roky vykonávala post predsedníčky. Toto združenie zareagovalo na výzvu Nadácie pre otvorenú spoločnosť a získalo prvé finančné prostriedky, ktoré znásobené o finančné príspevky zakladateľov rozbehlo náš prvý Grantový program pre obyvateľov mesta. V roku 2000 sme získali ďalšie financie zo zahraničia a mohli sme rozšíriť svoje pôsobenie do regiónu. Zmenili sme meno a právnu formu na Revia – Malokarpatská komunitná nadácia.

**Aké je poslanie a ciele Revie?**

Základným poslaním nadácie je kultivácia myšlienok filantropie v jej všetkých formách (darcovstve, dobrovoľníctve, dobročinnosti,

charite), vytváranie partnerstiev, rozvíjanie spolupráce, svojpomocí a šírenie dobra v duchu nášho sloganu: „Pošli dobro ďalej“. Medzi naše ciele patrí podpora neziskových dobrovoľníckych projektov obyvateľov regiónu, spájanie verejného, podnikateľského a neziskového sektora v prospech regiónu, poskytovanie servisu a poradenských služieb mimovládny organizáciám, aktivistom, darcom, ako aj informovanie a vzdelávanie verejnosti v oblasti neziskového sektora.

**Koľko finančných prostriedkov nadácia za uplynulé roky prerozdělila?**

Za obdobie 24 rokov sme do regiónu priniesli 1 963 290 €. Tieto financie boli rozdelené medzi projekty Grantového programu, projekty podľa želaní darcov, s ktorými spolupracujeme, naše vlastné projekty a na profesionálne zabezpečenie tohto všetkého.

**Ktoré z prihlásených projektov alebo tém vás osobne najviac zaujali?**

Za 23 rokov mojej pôsobnosti v organizácii som toho zažila veľa. V kontexte rozvoja spoločnosti, vývoja nadácie, môjho osobnostného rastu to boli viaceré projekty, myšlienky, ktoré boli vhodne obdivu, úcty, priniesli spokojnosť, radosť z výsledkov, dosiahnutej zmeny, ďalšieho posunu kvality života, prostredia. A každý človek všetko vníma v prvom rade cez seba, svoje hodnoty, či skúsenosti. Preto odporúčam si pozrieť Výročnú správu Nadácie Revia

na [www.revia.sk/o-nadacii/vyročne-správy/](http://www.revia.sk/o-nadacii/vyročne-správy/). Tu si každý nájde to, čo mu je srdcu blízke a čo ho osloví.

**Ktorý moment považujete za celé tie roky za najvýznamnejší?**

Za dôležité považujem byť predošletým dobrým, citlivým človekom. Vnímať tých, ktorí majú menej šťastia, financií, zdravia. Ponúknuť pomoc, vedomosti, hojnosť druhým. Treba si uvedomiť, že nikdy neviem, kedy ja môžem byť v podobnej neželanej situácii. Obdarovanie, ochota, pomoc, súcit, prajnosť prinášajú zadosťučinenie a radosť nielen tomu, čo to prijíma, ale aj tomu, čo to dáva. A keď v človeku preváži dobro, zasiahne to a pomôže aj druhým. V duchu nášho hesla: „Pošli dobro ďalej“.

**Ako a kto môže pomôcť nadácii Revia?**

Poopravím otázku: ako a kto môže pomôcť prostredníctvom Nadácie Revia iným. Môže tak urobiť každý, kto vidí zmysel v spolupráci, a to viacerými spôsobmi. Poskytnutím finančného daru alebo pravidelne sa opakujúcimi finančnými príspevkami, 0,5 – 3 % zo svojej dane (podľa pravidiel asignácie % z dane). Preto, keď niekto chce niekoho podporovať a nevie sa rozhodnúť, lebo by rád podporil aj kultúru, aj šport aj deti, aj iné, Revia mu umožňuje jedným jeho príspevkom podporiť viacerých a viaceré oblasti. Naša nadácia si váži aj menšie príspevky, lebo aj s malými darmi dokáže usku-

točniť veľké zmeny. Pomôcť sa dá aj poskytnutím nefinančných darov rôzneho charakteru. Treťou možnosťou je dobrovoľnícke zapojenie sa do našich aktivít a poskytnutie svojho ľudského potenciálu. Je dobré sa zamyslieť ako ja, občan, podnikateľ, politik... môžem napomôcť svojmu mestu, regiónu, zlepšeniu života svojho a iných? Aj prostredníctvom nadácie sa nájde veľa spôsobov.

**S nadáciou spolupracujú viaceré známe osobnosti...**

Áno, tešíme sa partnerstvám. Našou snahou bolo nájsť pre projekty i ambasádorov z radov známych osobností regiónu, ktorí by projekt reprezentovali a dávali mu garanciu projektovej pravdivosti, najmä, keď sa to týkalo získavania financií, darovania, alebo profesionality, kvality pri šírení projektov radosti, zábavy. Potešiteľné je, že všetci tak robili bez nároku na honorár.

**V jubilejnom roku plánuje nadácia rozdeliť 25 tisíc eur. Aké projekty očakávate od žiadateľov?**

Tým, že sme regionálna komunitná nadácia, ktorá chce pomáhať ľuďom riešiť ich lokálne potreby, prinášať radosť, ktorú ponúkajú miestni obyvatelia, nemáme presne stanovené zameranie. Vychádzame v ústrety našim aktívnym obyvateľom, ktorí niečo robia pre našich ľudí, čiže opäť sa vraciame k myšlienke pri našom založení – sami sebe si pomáhamo. Pri príležitosti 25. výročia plánujeme prerozdeliť 25

000 eur v grantovom programe na dobrovoľnícke, neziskové projekty pre obyvateľov regiónu. Teším sa, s akými novými nápadmi ľudia prídu. Kontakty: [www.revia.sk](http://www.revia.sk), [revia@revia.sk](mailto:revia@revia.sk), facebook: Nadácia Revia, Moyzesova 26, 902 01 Pezinok, t. č. 0905 960 797.

(jk)



## Názor

## Semafor v Modre?

Legenda hovorí, že v Modre kedysi jeden semafor bol. Osobne si pamätám na živý semafor len s čias, kedy bolo rozkopané námestie. Keďže tu bývam len od r. 1993, tak existenciu toho predošlého semaforu neviem posúdiť. Pred obhliadkou bytu za účelom jeho kúpy som sa vtedy prešiel po mestečku a vo výklade jedného obchodu som videl maketu s plánovaným obchvatom Modry. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo sme sa rozhodli tu žiť.

V minulosti sa vtedajší otcovia mesta rozhodli, že železnicu tu nechceme. Zlé jazyky tvrdia, že ktosi vplyvný nechcel prísť o kus vinohradu. Asi z rovnakého dôvodu obchvat Modry nehrozí ani teraz. Intenzita dopravy stúpa každým rokom. Aktuálne z dôvodu pandémie intenzita dopravy klesá. Ale v mimo-pandemicom, t. j. v štandardnom režime prejsť cez cestu, aj po vyznačenom priechode je problém. Najmä pre deti a seniorov. Čakanie na vodiča, ktorý by rešpektoval právo prednosti chodca na prie-



chode je ako povestné čakanie na Godota. Osobne som bol nedávno svedkom situácie, ako prvý vodič pred priechodom zastal a ďalší vodič na BMW, zúrivo od zlosti že ho ktosi obmedzuje v pretekoch cez mesto, len tupo obišiel stojace auto bez ohľadu na ľudí prechádzajúcich po priechode, ktorých mohol zraziť. Dlhé obdobie stáli ráno na priechodoch s najväčšou intenzitou pohybu osôb mestskí policajti a občianske hliadky, aby ochránili deti idúce do škôl. Nevie, či tam stávajú ráno aj teraz.

Prvý semafor bol uvedený do prevádzky pred viac ako 100 rokmi. Prvý semafor v Bratislave funguje od r. 1950. Prečo v Modre v r. 2021 nemáme ani jeden semafor? Osobne by som si vedel predstaviť minimálne tri miesta, kde by mal zmysel. Pred nemocnicou na Štefánikovej, pred poštou na Dukelskej a na námestí pri súsoší Štúrovcov. Ale určite by sa našli aj iné miesta. Techni-

ka pokročila natoľko, že pri nižšej intenzite dopravy sa zmenia semafor na tzv. tlačidlové. Cez senzory registrujú prítomnosť vozidiel čakajúcich na výjazd z bočnej cesty a teda nespomaľujúcich zbytočne hlavné ťahy.

Ďalšou témou sú priechody pre chodcov. Značenie, farebné pruhy na priechode, osvetlenie prechodu. Toto je ďalší slabý bod dopravného značenia v meste, aj keď oproti minulosti sa to trochu zlepšilo. Možno by sa stačilo ísť pozrieť toľ vedľa, do Vinosadov, ako vyzerá dobre osvetlený a dobre vyznačený priechod pre chodcov. V čom je problém? Prečo to inde funguje a u nás sa takéto život zachraňujúce riešenie ignoruje? Niektorí sa kedysi dávno rozhodol, že to nemá význam? Alebo to naruša chránené pohľady na mesto a kazilo by to kolorit? Je efektívnejšie ráno pred školu vyháňať policajtov, aby sa hrali na semafore? A čo zvyšok dňa? **Vladimír NEUSCHL**

FOTO: WEB

## K semaforom a priechodom pre chodcov

Mesto Modra realizuje pravidelne audit priechodov pre chodcov a každoročne na nich obnovuje vodorovné dopravné značenie. Maľovať farebné priechody na miestne komunikácie vyhláška nedovoľuje. Nasvietenie priechodov pre chodcov prichádza do úvahy na frekventovaných komunikáciách Štefánikova a Dukelská, ktoré sú vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja a v správe Regionálnych ciest Bratislava. BSK žiadame o ich zámenu za Šúrsku ulicu vo vlastníctve mesta. Po ukončení

prebiehajúceho konania plánuje mesto komplexne vyriešiť bezpečnosť priechodov nasvietením s inteligentnými bezpečnostnými prvkami.

Semafor na jednej strane pomáha k zvýšeniu bezpečnosti dopravy, no na strane druhej ju značne spomaľuje. Jeho opodstatnenosť v infraštruktúre mesta musí vychádzať z dopravného prieskumu. Na miestnych komunikáciách sa v rámci kompaktnej bytovej výstavby a individuálnej bytovej výstavby semafore neosádzajú, ich cieľom je zabezpe-

nie priepustnosti. Potrebu svetelnej signalizácie na Štúrovej, resp. Dolnej ulici môžeme vyhodnocovať až po prekategORIZOVANÍ Štúrovej a Dukelskej ulice, po ich zámene s BSK, z čoho vyplývajú zmeny v nadradenosti ciest a z toho vyplývajúce zmeny v organizácii dopravy.

Regionálny plán udržateľnej mobility Bratislavského samosprávneho kraja, ako strategický dokument, rieši aj zábery a zlepšenia dopravnej infraštruktúry v meste Modra, vrátane vybudovania novej regionálnej že-

lezničnej trate Pezinok – Modra – Smolenice (do roku 2040) a obchvatu mesta (do roku 2030). V súčasnosti je úlohou BSK spracovať projektovú dokumentáciu a vyriešiť vlastnícke vzťahy pozemkov pod obchvatom. Z našej strany sme urobili všetko potrebné pre úspešnosť tohto projektu, hlavne zosúladiť územný plán mesta v časti „obchvat“ s územným plánom kraja v maximálnej možnej miere akceptovateľnej pre mesto Modra.

**Renáta KLIMENTOVÁ,**  
**MsÚ Modra**

## Ako sa skontaktovať so svojim lekárom?

„Lekári vraj neordinujú a nedvihajú telefóny. Naša skúsenosť je odlišná. S lekármi v kraji sme v denno-dennom kontakte a vidíme, že pracujú v nadštandardnom nasadení. Počet vyšetrení oproti rovnakému obdobiu z minulého roka nielenže neklesol, ale dokonca sa zvýšil. Nezaznamenáme ani zvýšený počet podnetov na nedostupnosť lekárov. Prob-

lém je inde,“ vysvetľuje lekárikraja a riaditeľ odboru zdravotníctva BSK Tomáš Szalay. Podľa Szalaya lekári vybavujú priemerne od 50 do 150 telefonátov denne. Bratislavský samosprávny kraj radí, ako sa v čase pandémie skontaktovať so svojim všeobecným lekárom.

Skontrolujte, či váš lekárikraja a v danú hodinu ordinuje.

Aktuálne ordinačné hodiny všetkých ambulancií v kraji nájdete na webe e-vuc.sk.

Ak Váš lekárikraja neordinuje (môže byť PN, v karanténe, na dovolenke a pod.), na webe e-vuc.sk je uvedený zastupujúci lekárikraja.

Ak sa nedovoláte na prvýkrát, skúste to neskôr, prípadne vo väčších časoch.

Ak je na stránke e-vuc.sk uvede-

ný e-mail do ambulancie, môžete lekárikraja kontaktovať aj e-mailom. Ak sa opakovane v priebehu niekoľkých dní nedovoláte svojmu lekárikraja a váš zdravotný problém si to vyžaduje, navštívte ambulanciu pohotovostnú službu (od 16.00 do 22.00 v pracovných dňoch a od 7.00 do 22.00 v dňoch pracovného pokoja).

(red, bsk)

## Testujte sa priebežne počas týždňa

**Mesto Modra zabezpečilo pre obyvateľov testovanie počas týždňa a v sobotu. Aj touto cestou prosí občanov, aby využili túto možnosť priebežného testovania a nenechávali si ho iba na sobotu.**

V týždni sú od pondelka do soboty (vrátane) otvorené dve odborné miesta, ktoré zabezpečuje súkromný poskytovateľ zdravotnej služby na štadióne. Mestom objednaná služba sa poskytuje od stredy do soboty (vrátane) na dvoch miestach, pred Kultúrnym domom Modra a pred Domom kultúry Kráľová. Podľa potreby sa v sobotu pridáva ďalšia MOM v Kráľovej. Obsadenosť odborných miest je možné sledovať cez webkameru na: <https://testovanie.modra.sk>.

*Prevádzkový čas je nasledovný:*  
Štadión – Kalinčiakova ulica  
Po – Sob od 10.00 do 18.00 h  
(prestávka 14.00 – 14.30 h)

Kultúrny dom Modra – Sokolská ulica  
Str – Sob od 11.00 do 19.00 h  
(prestávka 15.00 – 15.30 h)

Kultúrny dom Kráľová – Partizánska ulica  
Str – Sob od 11.00 do 19.00 h  
(prestávka 15.00 – 15.30 h)

*Výsledky z ostatných testovaní v Modre:*

20. február, výsledky zo 6 odborných miest, 2164 otestova-

ných a 17 pozitívnych (0,79 %). Ďakujeme patrí sponzorom Modran Klimko Wine, Cafe Modur, OZ Kráľovan. Rodine Reginovej, kuchárkam z MŠ SNP.

27. február, 6 odborných miest v organizácii mesta, 1953 otestovaných, z nich 8 bolo pozitívnych (0,41 %). Mesto Modra ďakuje za občerstvenie: Modran Klimko Wine, Cafe Modur,



Post Bar, OZ Kráľovan, rodinám Jelenčákovej, Holekšiovej, Reginovej, Tomášovi Szabóvi, Kataríne Marečkovej, Márii Bartovej, Monike Kisovej, riaditeľke Strednej odbornej školy vinársko – ovocinárskej a p. Pokornému zo SOŠVO.

3. – 6. marca sa na odborných miestach KC Modra a KD Kráľová otestovalo 1539 ľudí a 6 z nich bolo pozitívnych (0,39 %). Súkromná MOM na Kalinčiakovej ulici informuje o výsledkoch testovania priamo NCZI a RÚVZ SR. Poďakovanie patrí tento raz hotelu Hotel pod Lipou Resort.

8. – 13. marca sa testovalo spolu na 6 MOM a známe sú komplexné výsledky zo všetkých. V dané dni sa prišlo otestovať dovedna 5012 ľudí a z nich bolo 50 pozitívnych (1 %). Medzi testovanými nie sú iba obyvatelia Modry, testovacie miesta sú prístupné ktorémukoľvek občanovi z inej obce a mesta. Poďakovanie patrí opäť Hotelu pod Lipou Resort. **(red)**

## Ako udržiavať respirátor pri opakovanom používaní?

Od pondelka 8. marca je na Slovensku povinné nosenie respirátora FFP2 bez výdychového ventilu a to v hromadnej doprave a v obchodoch. Od 15. marca je nosenie povinné už aj v interiéroch a na pracoviskách. V tejto súvislosti radí Úrad verejného zdravotníctva SR, ako zaobchádzať s už noseným respirátorom. Vždy by sme mali s ním zaobchádzať ako s infekčným materiálom. Nedotýkať sa jeho vonkajšieho povrchu a nepokladať ho na okolité povrchy. S noseným respirátorom manipulujte iba za pomoci gumičiek a nezabúdajte na umytie rúk.

### Viacnásobné použitie

Znovu použiteľné respirátory bývajú značené písmenom „R“ (čiže napríklad FFP2 R). Respirátory sú spravidla jednorazové pomôcky. Ak výrobca neuvádza inak, životnosť respirátora FFP2 býva v bežných podmienkach najviac osem hodín používania.

Ak ste mali respirátor nasadený na miestach, kde bol vysoký pohyb ľudí, resp. priestory boli stiesnené či slabo ventilované, respirátor už opätovne nepouží-

vajte a radšej ho vyhoďte. Použitý respirátor odporúčame likvidovať ako bežný komunálny odpad, ktorý sa vkladá do plastových vriec určených na odpad a následne do kontajnerov na komunálny odpad. Nepoužívajte respirátor, ktorý je vlhký, poškodený alebo znečistený.

Ak ste mali respirátor nasadený iba krátko (minúty, nie hodiny) a ste si istí, že ste s respirátorom správne manipulovali (iba za gumičky, nedotkli ste sa vnútornej časti) a nemohol sa kontamino-

vať z okolia, môžete si ho nasadiť opäť.

### Údržba použitého respirátora

Americké centrum na kontrolu a prevenciu chorôb CDC odporúča pri opätovnom použití respirátora nasledujúci postup (súhrnný čas použitia by však nemal presahovať 8 hodín): použité respirátory zaveste do určeného skladovacieho priestoru alebo medzi jednotlivými použitiami do čistej priedušnej nádoby či obalu, napríklad do papierového vrečka. Pred opätovným použitím suchého a neznečisteného respirátora je vhodné nechať uplynúť lehotu tri až päť dní. Skladujte respirátory tak, aby sa navzájom nedotýkali a aby bola osoba používajúca respirátor jasne identifikovaná. Dezinfekcia respirátora si vyžaduje dôslednejšiu znalosť postu-

pov, inak môže dôjsť k narušeniu filtračných schopností a ochrannej funkcie respirátora. Vo všeobecnosti sa neodporúča do respirátora vtierať dezinfekciu, prať ho, vyvárať či piecť v rúre alebo mikrovlnke – okrem narušenia integrity respirátora hrozia aj ďalšie bezpečnostné riziká (najmä v prípade vloženia respirátora s kovovými časťami do mikrovlnnej rúry).

Pre širokú verejnosť sa skôr než dezinfekcia s pomocou rozličných prípravkov či žiarení odporúča radšej nechať respirátor voľne a riadne vyschnúť v kontrolovanom prostredí. Kombináciou dostatočného časového rozostupu medzi použitiami a vhodného uskladnenia sa vírus na respirátoroch deaktivuje aj bez použitia dezinfekcie.

**(red, zdroj: Úrad verejného zdravotníctva SR)**

## Z Malokarpatskej pôdy

Zažite vinársky rok v Malokarpatskej oblasti – top vinárskej turistickej destinácii na Slovensku. Oblastná organizácia cestovného ruchu Malé Karpaty v novej kampani predstavuje verejnosti najdôležitejšie práce vo vinici a v pivnici tak, ako po sebe chronologicky počas roka nasledujú.

„Cieľom kampane je edukovať verejnosť, profílovať Malokarpatský región predovšetkým ako vinohradnícko-vinársky a odpromovať samotné vinárstva z Modry, Pezinka, Sv. – inzerciu v magazíne o cestovaní a putovnú exteriérovú výstavu, ktorá bude súčasťou vinárskych podujatí. Kampaň z verejných zdrojov podporilo Ministerstvo dopravy a vý-



Jura a Šenkvič, ktoré sa do projektu zapojili,“ hovorí výkonná riaditeľka OOCR Malé Karpaty Zuzana Tichá. „Našu snahu je ukázať, koľko práce je za jednou fľašou dobrého vína a motivovať ľudí, aby podporili našich vinárov. Kúpou vína z Malokarpatského regiónu pomôžu vinárskym rodinám zachovávať vinohradnícko-vinársku tradíciu v najstaršej a najrozsiahlnejšej vinohradníckej oblasti na Slovensku.“ Hlavným komunikačným kanálom kampane sú sociálne siete, ale organizácia pripravuje aj offline aktivity

stavby Slovenskej republiky.

### Rez viniča

Studený vietor štípe na lícach, ruky skrehnuté, v okolí tichá zimná krajina. Vo vinohrade sa začína prvá, veľmi dôležitá práca – rez viniča alebo strihačka. Určuje totiž kvalitu a množstvo úrody. Vinohradník skracuje starú prebytočnú révu a záleží na pestovanej odrode koľ-



ko očiek (púčikov) ponechá. Rez robí ručne klasickými alebo elektrickými vinohradníckymi nožnicami v období január až marec. Správne načasovanie je dôležité – ideálne vtedy, keď pominú silné mrazy a ešte pred jarným prebúdzaním viniča. Je to kumšt – rezom dokážete rastline určiť, koľko energie má dať do samotného rastu a koľko do úrody krásnych a zdravých

ťami formuje pekný ker ako sochár, ktorý tvorí v plenéri. Ohýba a vyvážuje rastlinu, aby mala rovný kmienik a rovnomerne rozložené rodivé drevo. Nedovolí jej ťahať sa za slnkom, spúta ju k nosnému drôtu do oblúka opatrne aby nezlomil ťažne. „Viazacu“ je dobré robiť až keď sa teplota ustáli nad bodom mrazu. Drevom začne naplno prúdiť miazga – pulzovať život a ľahšie sa ohýba. Ne-



FOTO: MAREK DVOŘÁK, 4X



strapcov hrozna. Želáme čistý, hladký rez, nech sa vinohrad odmení bohatou a kvalitnou úrodou všetkým malokarpatským vinárom.

### Viazanie viniča

Po reze treba vinič vyviazať, pokiaľ ešte očká spia, aby ich neobil. To by bola veľká škoda, nové drevo síce vyrazí aj z podočka, ale už nezarodí. A tak vinohradník ručne viazacími nožnicami alebo klieš-

spútaný vinič musí vinohradník niekoľkokrát do roka skrotiť, aby získal kvalitnú úrodu. Neoddýchne si ani chvíľku, po jarnej kultivácii pôdy by mal révu prihnojiť a ochrániť pred prezimujúcimi škodcami a chorobami ešte skôr ako začne pučať.

(red, zt)

**Na fotografiách:** Marian Bočko z Bočko vinárstvo, Šenkvič; Daniel Šimonovič z Víno Šimonovič, Modra

# Modranský rybník na Dolnej ulici, miesto oddychu a života

Lokalita pri rybníku je považovaná za miesto, ktoré v rámci denných prechádzok navštevujú rodiny s deťmi, seniori, ale aj návštevy, ktoré sa túľajú po našom meste a nasávajú jeho atmosféru. Vodná plocha ponúka počas všetkých ročných období pohľady na život v nej. Často sa môže zazrieť aj živočích, ktorého výskyt je na tomto mieste raritný. Už sme spomínali krásne sfarbeného rybárika. Niekoľko rokov žije v nádrži korytnačka písmenková, v blízkosti možno zazrieť dokonca vznešenú volavku alebo bociana čierneho. Počas oddychu pri rybníku sa je na čo pozerat' a sledovat' život v prírode. Bez divých kačíc a rozmerných kaprov si túto obľúbenú oddychovú zónu už málokto vie predstaviť. Začala jar a s ňou prichádza aj nový život, hniezdenie vtáctva a rodenie mláďat.

Podrobnejšie sme sa na uvedenú tému porozprávali s odborníkom, riaditeľom Správy Chránenej krajiny Malé Karpaty, ochranárom a ornitológom Petrom Puchalom.

**Ako ochranár zadefinujete prosím, vodnú plochu modranského rybníka na Dolnej ulici. Je toto územie zákonom chránené?**

Možno odpoveďou sklamem, ale nie, modranský rybník na Dolnej ulici nepatrí medzi osobitne chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Čo však samozrejme neznamená, že sa k nemu nemáme správať tak, ako by chráneným bol. V rybníku a jeho bezprostrednom okolí však žije viacero druhov chránených živočíchov, či už sú to vtáky alebo ryby, či plazy.

**Hovoríte o vtákoch. Kačky tu vidáme denne. Ktoré ďalšie druhy vtáctva v tejto lokalite žijú? Máme tu aj nezvyčajné vtáctvo?**

Vieme napríklad o výskyte rybárika. Rybník plní funkciu vodného biotopu, na ktorý sú viazané viaceré druhy či už rastlín alebo živočíchov. Z nich niektoré môžu patriť medzi chránené druhy. Všetky druhy u nás žijúcich vtákov, okrem holuba, patria medzi chránené druhy. Z vtákov môžeme najčastejšie pozorovať na hladine rybníka kačice divé. Občas je možné pozorovať aj iné druhy ako napríklad trasochvosta bieleho. Rybárik riečny patrí k výnimočným návštevníkom rybníka



a ide skôr o zálety jedincov v mimohniezdnom období. Pre hniezdenie potrebuje prirodzené vysoké brehy, kde môže hniezdiť v norách. Takéto možnosti mu však rybník neposkytuje. Z iných živočíchov môžeme v rybníku resp. v jeho blízkosti spozorovať užovku obojkovú alebo užovku fľukanú, ktoré sú viazané na blízkosť vody. Zo žiab sa tu pomerne hojne vyskytuje skokan rapotavý a vhodné podmienky tu môže nájsť aj ropucha zelená, ktorú môžeme vidieť počas daždivých letných nocí aj priamo na modranskom námestí.

**Napadá mi ďalšia otázka, súvisiaca s vtáctvom, i keď nie priamo pri tomto rybníku. Skôr ide o lokalitu chovného rybníka Zadný Šúr. V jeho okolí, na vlhkých poliach vidno v týchto dňoch vysoké, sivo sfarbené, ale i biele vtáky. Aké druhy sú to?**

Áno, v týchto miestach, najlepšie je ich vidno, keď prechádzate autom zo susedných Vinosadov do Modry, sa zdržujú pravdepodobne beluša veľká a volavky popolavé.

Tie najbližšie hniezdia v blízkosti vodnej plochy Budmerice. Občas k nám do Modry zavítajú aj bociany čierne, ktoré hniezdia v našich Malých Karpatoch. Zdržujú sa na poliach blízko rybníka na Šúroch.

**Ako by sme sa mali správať na miestach, kde žije chránené vtáctvo?**

Vo všeobecnosti je potrebné v lokalitách s výskytom vtákov sa správať tak, aby nedochádzalo k ich rušeniu, v prípade hniezd-

Z hľadiska zákona o ochrane prírody v týchto prípadoch nejde o porušenie zákona. Tým, že rybník nie je chránené územie ani my ako zástupcovia Chránenej krajiny oblasti Malé Karpaty tu nevykonávame pravidelnú činnosť. Vzhľadom na to, že ide o vodnú plochu priamo v meste, je zaujímavé sledovať zloženie miestnej fauny a to, ako ktoré druhy tento priestor využívajú. Osobne sem vo voľnom čase aj ja rád ako obyvateľ Modry chodievam a zaznamenávam si zistené druhy.

**Priamo na hladine rybníka počas roka vidno množstvo rýb. Máte vedomosť aj o tom, aké druhy tu žijú? Najmä v lete sa tu vyskytuje aj viacero úhynov rýb.**

Problém modranského rybníka je v nadmernom množstve rýb, ktoré v ňom žijú. Prevažne sa ide o kapre a žijú v ňom aj tzv. koi kapre, čo sú vyšľachtené formy kapra, ktoré sa chovajú v záhradných jazierkach. Veľkým problémom rybníka je eutrofizácia vodného prostredia, čo znamená, že je vo vode veľa dusíka a nedostatok kyslíka a dochádza k premnoženiu rias a siníc. Toto všetko zapríčiňuje, že dochádza k úhynom rýb najmä v letných mesiacoch.

**V neposlednom rade rybník je už niekoľko rokov obýva korytnačka, ktorej sa zrejme pôvodný majiteľ takýmto spôsobom zbavil. Je pravda, že ide o invázy druh korytnačky písmenkovej, ktorá je dravcom v našich hladinách?**

Áno, skutočne ide o korytnačku písmenkovú, ktorá je pôvodom zo Severnej Ameriky. Na Slovensku je zaradená medzi invázne druhy živočíchov, ktoré môžu byť ohrozením pre našu pôvodnú faunu. Mnohí ľudia, ktorým sa zunuje chovať ju doma, pretože tento druh dokáže dorásť do značných rozmerov a domáce akvárium je im už malé urobí to, že ju vypustia do voľnej prírody. Tento postup nie je vhodný a môže spôsobovať problémy našim pôvodným druhom živočíchov. O zvieratá a živočíchov, ktoré máme doma sa treba náležite starať.

**A čo postihy? Aké činnosti vykonáva CHKO v danej lokalite?**

Jana KUČTOVÁ

## Z histórie vzniku Svetového kongresu Slovákov

**Keby niekto mohol matematicky vyjadriť množstvo energie, ktorá sa v posledných rokoch zmarila ľudstvu a jeho túžbe po slobode, prišiel by k záveru, že táto energia by stačila k tomu, aby podstatne zmenila tvárnosť našej planéty. V dnešnom zmätení pojmov je takýto zámer nad ľudské sily. Koľko energie potrebujú veľké národy, aby si uchránili slobodu a samostatnosť a koľko jej potrebujeme my, ktorí sme malým národom a navyše nešťastne geograficky postaveným.**

Dejiny Svetového kongresu Slovákov sa začali písať v roku 1970. Zrod kongresu bol zázrakom. Slovensko-americké organizácie sa po 2. svetovej vojne dožadovali memorandami vlády Spojených štátov a svojich volených predstaviteľov, aby sloboda a umožnenie demokratického života boli zaistené Slovákom, ako aj iným národom. Tieto požiadavky nachádzali podporu aj u ostatných organizácií ako v Kanadskej Slovenskej lige, Prvej katolíckej slovenskej Jednote, Národnom spolku, Slovenskej evanjelickej jednote.

Prípravné zhromaždenie Svetového kongresu Slovákov sa konalo v New Yorku v roku 1970. Zúčastnení delegáti sa po roku rozhodli zvoliť zakladajúce generálne zhromaždenie SKS v Toronte. Zasadnutie splnilo predpoklady pre definitívne založenie vrcholnej svetovej národnej ustanovizne Slovákov. Prítomní boli predstavitelia slovenských organizácií, zástupcovia všetkých zložiek slovenského politického exilu i jednotlivci slovenského pôvodu, ktorí sa zúčastnili rôznych prác tak v kongresových komisiách už deň pred zasadnutím kongresu, ako aj celého trojdňového snemu. Prvý deň, 17. júna, otvoril predseda Štefan B. Roman srdečným privítaním účastníkov tohto historického podujatia zahraničných Slovákov. Pri voľbe podpredsedov podišiel pán Roman k mikrofónu a otvorene sa ma spýtal: „Pán Tóth, prečo chcete byť generálnym tajomníkom?“. Možno 2–3 sekundy, ktoré sa mi zdali ako niekoľko hodín, som lovil myšlienky odpovede. „Pán predseda, netúžim po žiadnej funkcii. Napokon vy mňa nepoznáte a ja nepoznám väčšinu z vás. Keď ale

pani Lipovská prišla za mnou s otázkou, či by som kandidoval na túto funkciu, musel som otázku v modlitbe predložiť Pánu Bohu. Ak je to vôľa Božia, pokúsim sa pokiaľ budem vedieť a vládvať, pracovať pre veci národa, ktorý mi je drahý a ktorý nosím v srdci.“

Po týchto slovách účastníci snemu povstali a spontánne zatlieskali. Až neskôr som sa dozvedel, že mojimi protikandidátmi bol Dr. Jozef Paučo, Jozef Trubinský a Viktor Nesnadný, všetci veľmi aktívni v slovenskom živote v Spojených štátoch.

Štefan B. Roman povedal: „Ak mi všetci sľúbite, že vo svojich funkciách budete pracovať ako vytrvalí, inteligentní ľudia, zoberiem predsedníctvo na ďalšie dva roky.“ Slová vďaka patrili aj účastníkom kongresu, ktorí tým, že prišli do Toronta dokumentovali, že Slováci vedia za svoju vec prinášať aj obeť. Svoju záverečnú reč ukončil slovami: „Nech Svetový kongres Slovákov žije, nech propaguje dobré meno slovenského národa. Keď budeme všetci spolupracovať, nielen tí, ktorí boli zvolení do funkcií, nikto nás nepremôže. A opakujem to, čo som už včera povedal: Na stole každého národa prozreteľnosť nechala všetky predpoklady k tomu, čo národ potrebuje pre svoju samobytnosť. Záleží len na tom, či národ skutočne využije to, čo mu prozreteľnosť nechala. Tak nám Pán Boh pomáhaj!“

Ani nie po troch mesiacoch môj prejav zo snemu, ako aj založenie SKS na Slovensku napadol

Rudolf Nitmann v Pravde. Dlhो som neváhal a v Otvorenom liste pánovi Nitmannovi som, okrem iného, napísal: „Medzi pravdou a mocou je už tradične konfliktová situácia, pretože jedna i druhá sa vzájomne pokladajú za nástroj: pravda je pre moc nástrojom moci, zatiaľ čo pre



pravdu je moc nástrojom pravdy. Vážený pán redaktor, aj keď žiaden národ na zemeguli tu nie je od nepamäti a sám pojem národa je pomerne moderný, napriek tomu pociťuje väčšina národov svoju existenciu ako samozrejmosť prijatú od Boha, od prírody, od nepamäti. Svoju kultúru, politické zriadenie, z časti i svoje hranice, národy pociťujú ako ľudské dielo, (teda ako otázku a problém), ale samotná národná existencia neznesie diskusiu. Príslušníkom národa je každý, kto z národa vyšiel a sa bezvýhradne hlási k jeho kultúrnemu, historickému odkazu. Ak jedna časť národa ľahostajne opúšťa princípy, na základe ktorých môže existovať, potom druhá časť nech sa nachádza kdekolvek na zemeguli, musí úzkostlivo chrániť jeho dedičstvo pred vandalizmom, neslobodomyselnosťou, komunistickou bigotnosťou, nekultúrnosťou. Vlastne Vám chcem úprimne poďakovať za sériu článkov, uverejnených v bratislavskej Pravde, v ktorej ste informovali našu domácu verejnosť o Svetovom kongrese Slovákov. Urobili ste to veľ-

mi dobre, tendenčne, neodborne, tak, aby čitateľ mohol byť zrozumené informovaný. SKS bude informovať vlády sveta o neľudskosti, totalite ruského fašizmu. Bude hájiť záujmy ľudu, ktorý nesmie slobodne prehovoriť. Budeme žiadať, aby odišli z politickej scény ľudia, ktorí stratili mravný kredit, nie sme a nebudeme ochotní priznávať zločiny, ktorých sme sa nedopustili (som emigrant z roku 1968), či ďakovať za pomoc, ktorá nie je ničím iným ako krivdou. Nebudeme nikdy ochotní nazývať lož pravdou a nespravodlivosť nutnosťou. Totalitnou mocou možno likvidovať ľudí, ale nikdy nemožno likvidovať ich myšlienky. Váš súd a súd vám podobných, je dočasný – súd dejín zostane večný.“

Počas 20-tich rokov sa kongresu podarilo podporovať záujmy Slovákov na najvyššej úrovni. Združiť 164 spolkov a organizácií vo svete a tak vytvoriť milión dvestotisícovú členskú základňu, ktorá hovorila menom umlčaného národa, nebolo ľahké. Ďalej generálne zhromaždenia, konferencie, Svetové festivaly slovenskej mládeže, Národné ceny až po posledné Generálne zhromaždenie v Toronte, ktorého sa zúčastnili aj predstavitelia slovenského politického a kultúrneho života, Alexander Dubček, Rudolf Schuster, Milan Čič, kedy sme odovzdali starostlivosť o zahraničných Slovákov Slovenskej vláde v roku 1990.

**Dušan TÓTH**

**Pozn. redakcie:** Dušan Tóth sa narodil 2. júla 1938 v Modre. Pôsobí ako evanjelický kňaz reverend v kanadskom Toronte, kam v novembri 1968, po vstupe okupačných vojsk Varšavskej zmluvy do vtedajšieho Československa spoločne s manželkou Valériou emigroval. Je zároveň známy ako bývalý hádzanár, rozhlasový redaktor, scenárista, režisér, vyštudovaný herec a aktivista.

## Jablkové dobroty z osvetly

Pod dlhoročnou organizačnou taktovkou Malokarpatského osvetového strediska v Modre sa zvyklo každú jeseň konať Jablkové hodovanie. Pre pandémiu Covid-19 bolo uplynulú jeseň podujatie zrušené. MOS však mala pre návštevníkov prípravený obľúbený kalendár s jablkovými receptami. Pre fanúšikov jablák preto uverejňujeme ďalší chutný recept. (red)



### Domáci jablkový kompót

Suroviny:

- 1,5 kg jablák (očistené, pokrájané)
- 300 g kryštálový cukor
- 2 balíčky vanilkový cukor
- 1 PL kyselina citrónová
- 2 ks škoricca (drievko)
- 2 ks aníz (kvietok)
- 5 ks klinček

Postup:

Jabláka ošúpeme, zbavíme jadrovníka a pokrájame na mesiačky. Mesiačky vložíme do hrnca, pridáme cukor, kyselinu citrónovú, vanilkový cukor, škoricu, aníz aj klinčeky. Jablká zalejeme vodou a necháme postáť asi hodinku. Potom kompót privedieme k varu a povaríme asi 8 minút. Odstavíme a stále horúcu zmes plníme do zaváraninových fliaš (aj s koreninami). Fľaše uzavrieme a sterilizujeme pri teplote 85°C 20 minút. Jablkové kompóty obrátíme hore dnom a necháme vychladnúť.

## Uzávierka MZ

Milí čitatelia, vážení inzerenti. Aprílová redakčná uzávierka Modranských zvestí bude v stredu 14. 4. 2021 do 12.00 hod.

Kontakt: zvesti@mediamodra.sk a nová e-mailová adresa zvesti@kcmmodra.sk. (red)

## Riadková inzercia

• Ponúkam upratovanie firmám a domácnostiam.  
Tel.: 0908 152 030

• Masáže – Michal Bednarovský, Vajanského 1, Modra.  
Tel.: 0915 977 517

## Pod'akovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí dňa 26. 2. 2021 odprevadili na poslednej ceste nášho milovaného manžela, otca, brata Pavla Bútora. Smútiaca rodina.



## Spomienka

Odišiel si od nás ako tichý sen, nepovedal si ani zbohom, už neprídem. Len kyticu z lásky na hrob môžeš Ti dať, zapáliť sviečku a ticho spomínať. Dňa 12. 3. 2021 uplynuli dva roky, čo nás navždy opustil náš drahý Jozef Mikes. S láskou a úctou spomína mama, brat Vladimír s manželkou a dlhoročná družka Anka.

## Tichá spomienka

Dňa 31. 3. 2021 uplynie rok čo nás navždy opustila naša drahá manželka, mama a babička Ing. Viera Srnánková, rod. Kuchtová. S láskou spomínajú manžel Rudolf, dcéra Hana a syn Michal s rodinami.



## Spomienka

Dňa 31. 3. 2021 si pripomíname 1. výročie, čo nás navždy opustil náš manžel a otec Gusto Horváth. Kto ste ho poznali, venujte mu prosím tichú spomienku. Spomína manželka Anna a synovia Róbert, Radovan a Vladimír.

## Spomienka

Utíchli kroky i jeho hlas, spomienky na neho zostanú navždy v nás. Život už nevráti, čo osud vzdal, odišiel vtedy, keď to nik nečakal. Kyticu kvetov na jeho hrob dáme, tichú modlitbu odriekame. Dňa 25. marca uplynú tri roky, čo nás opustil náš starostlivý a milovaný manžel, otec, dedko a pradedko Jozef Tóth. S láskou, úctou a vďakou spomína manželka, dcéra a syn s rodinami a pravnúčatá Lilienka a Samko.



## Nezabudneme

Odišla si ticho, bez rozlúčky... Je to už 15 rokov, ale ja viem, že si stále pri mne. Niekedy sa len usmejem, pozriem hore a viem, že si to bola Ty. Kto si na moju maminku Helenku Krapkovú pamätáte, pozrite sa 31. 3. hore... Dcéra Jana, Dominika a Janka s rodinou.



## Spomíname

Dňa 17. 3. 2021 uplynuli 4 roky čo nás navždy opustil náš otec a dedko Alexander Vojtek a zároveň 19. 3. 2021 uplynul 1 rok od úmrtia našej mami a babky Margity Vojtekovej rod. Fialovej. Kto ste ich poznali, venuje im tichú spomienku. S láskou spomínajú syn Patrik, nevesty Dana a Miriam, vnučky Linda a Kristína a vnuk Adam.

## Tichá spomienka

Dňa 7. 4. 2021 uplynie 10 rokov od smrti našej drahej a milovanej manželky, mamičky a babičky Anny Dubovskej. S láskou spomína manžel a deti s rodinami.



Sprostredkujeme profesionálne predaj Vašej nehnuteľnosti  
Ing. Milan Kľučík  
realitný maklér



+421 905 821 171  
klucik@abyvam.sk  
www.abyvam.sk

**OPTIGEMINI**

optika a hodinky

kontakt: 033 647 50 88

predaj a servis

Využite kvalitné služby za nízke ceny

• ŠTÚROVA 69

Modra (NÁMESTIE)

• VAJANSKÉHO 1

Modra (NEMOCNICA)

PONDELOK - PIATOK

8.00 - 13.30 a 14.00 - 17.30

## Pošli to ďalej, Modra

Od mája uplynulého roka vám v seriáli na pokračovanie predstavujeme, ako spolupracujú miestni výrobcovia, prevádzky, podnikatelia a vzájomne si tak pomáhajú v čase koronakrízy. Rad je i na nás. Míňajme peniaze doma, podporíme naše obchodíky, kaviarne, reštaurácie, vinárov. Jednotlivé časti seriálu na seba nadväzujú. Ide o akúsi nekonečnú reťaz súvisiacich spoluprác. Celý projekt je ukážkou vzájomnej podpory komunity. Pomôžeme rodinným firmám aj svojmu mestu. Zapojte sa a „pošlite to ďalej.“



Janka Kukumbergová (Papiernictvo v OC Kocka) si objednáva obedy z reštaurácie a pivárne Kamenná na Štúrovej 46.

Rodičia papiernictvo dobre poznajú. Vždy na konci prázdnin tu väčšina nakupuje školské potreby pre svoje deti. Stačí povedať ročník, ktorý dieťa navštevuje a Janka už presne vie, čo má vykladať na pult – zoznamy toho, čo deti potrebujú do školy už za tie roky pozná naspamäť a priebežne ich aktualizuje. V ponuke má aj hračky, spoločenské hry, puzzle, hlavolamy, stavebnice Lego a samozrejme kancelárske potreby, tlačivá, kreatívne potreby aj hygienický tovar – mikroténové vrecká, vrecká do mrazničky, smetných košov, rôzne doplnky na oslavy ako tortové tácky a podložky, balóny, konfety, girlandy, všeličo od výmyslu sveta. Ponuku neustále prispôsobuje potrebám a požiadavkám zákazníkov. Papiernictvo na poschodí v OC Kocka je ľahko dostupné aj pre ZŤP. Pohodlne zaparkujete pred obchodným domom a na poschodie sa vyveziete výťahom. V predajni si môžete tovar objednať mailom kukumbergo-

va@papiernet.sk alebo telefonicky 0905 433 866 a vyzdvihnúť si ho „cez okienko.“



Majiteľ reštaurácie a pivárne Kamenná Juraj Frič dáva šiť obrusy do svojej prevádzky v krajčírstve Melisa na Vajanského 78.

Obdobie pandémie je pre gastrobiznis veľmi ťažké. Reštaurácie fungujú väčšinou len ako výdajné miesta obedových menu a tak je to aj v prípade Kamennej. Každý deň majú na výber niekoľko druhov chutných jedál s donáškou zadarmo do 10 km. Spomíname si na letné mesiace, keď sa na vonkajšej terase pred piváreňou alebo v podbránni dalo schovať pred slnkom a schlaďiť sa dobre oroseným čapovaným pivom. Bodaj by sa všetko vrátilo do „starých koľají“ a do prevádzok v meste sa opäť vrátil život. Veď si už ani nespomíname, kedy naposledy sme si dali pečené rebierka a burger v chrumkavej žemli ako ľudia – za stolom v reštaurácii. A teda tieto dve jedlá vedú v Kamennej pripraviť famózne: „Veľmi milé prevkapanie! Royal burger je naozaj úžasný,

tak dobrý hamburger sa podáva málokde. Vrátili sme sa dvakrát a bol rovnako dobrý. Ak do Modry, tak určite so zastávkou v Kamennej,“ píše v recenzii na Google spokojný zákazník. Objednávky menu prijímajú cez pracovné dni na telefónnom čísle 0905 250 227.



Každá žena chce byť krásna a upravená. Katka Koláriková (krajčírstvo Melisa) „chodí na vlasy“ do vedľajšieho kadevníckeho salónu Michelle na Vajanského 78.

Videli ste aké krásne kroje majú deti z folklórnych súborov Magdalénka alebo Ľusk? Niektoré pochádzajú z krajčírskych dielne Katky Kolárikovej. Kroje šije, ale aj nádherne vyšiva podľa tradičných motívov typických pre okolité mestá a dediny. Vo svojej dielničke ponúka okrem krajčírskych služieb a zákazkového šitia aj opravy odevov, strojové vyšívanie, šitie závesov a záclon, ale aj požičovňu karnevalových kostýmov, ktoré sama ušila. Ako darček sú obľúbené vyšívané vankúše a dečky, ale aj praktické pomôcky do kuchyne – obrusy, vrecká s vyšívkou na bylinky, zásterky pre veľké aj malé kuchárky. Katka šije aj košieľky na krst s menom a dátumom. V ponuke má originálne vyšívané rúška v rôznych farbách, ktoré si viete ako „módny doplnok“ skombinovať s oblečením. Krajčírstvo Melisa je aj počas lockdownu otvorené, neváhajte kontaktovať priamo majiteľku na telefónnom čísle 0903 121 511 alebo mailom krajcirstvomelisa@gmail.com.

**Zuzana TICHÁ**



# Je to len na skok – nikto netušil, že od priepasti

„Je to len naskok v all inclusive destinácii” malo byť mottom vlnašej sezóny v Bratislavskom regióne. Pandémia však zamiešala karty a Bratislava sa v turizme prepadla z prémievej pozície na poslednú.

Bratislavský región je unikátny úzkym prepojením veľkomesta s prírodou. Ako jediné hlavné mesto na svete, ležiace na hranici troch krajín, či bezprostredná blízkosť Viedne ponúka možnosť využiť pobyt v Bratislave a okolí aj na spoznávajúce susedných cezhraničných regiónov. Geografické danosti, kultúrno-historické bohatstvo a dobré dopravné spojenia boli dôvodmi, prečo sa krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Region Tourism rozhodla vstúpiť do vlnašej sezóny so sloganom, že v tejto all inclusive destinácii je všetko skutočne „Len na skok”.

## Ubytovanie a gastronómia na kolenách

Pred rokom, však prišiel neočakávaný zvrat, ktorý sa dá namiesto úspechu parafrázovať „Je to len na skok – ale od priepasti”. Ubytovacie a gastronomické zariadenia sú na kolenách. Desiatitisíce zamestnancov a živnostníkov stoja pred dverami úradov práce.

## Najväčší prepád v regióne Bratislava

Bratislava, dlhé roky destinácia s najvyšším počtom návštevníkov, najmä zahraničných, vykazuje po

roku pandémie najťažší priebeh infekcie koronavírusom. Spomedzi všetkých slovenských destinácií zaznamenal v r. 2020 najväčší prepád práve Bratislavský región a hlavné mesto. Počet ubytovaných turistov medziročne klesol v regióne o 68% (v Bratislave o 71%), obsadenosť ubytovacích zariadení o 65% (68%) a ich tržby o 72% (75%). „Podnikatelia už nečakajú na prvú pomoc, väčšina z nich je už v stave klinickej smrti a potrebujú poslednú pomoc. Keďže deň „D” – deň zrušenia obmedzení nie je možné nateraz predvídať, potrebujú mať nádej na perspektívu a vedieť, čo bude potom, keď príde „Deň po...” pandémie,” hovorí výkonný riaditeľ krajskej organizácie cestovného ruchu František Stano a dodáva: „Oceňujeme nasadenie gešného Ministerstva dopravy a výstavby SR pri vyplácaní štátnej pomoci. Pandemická situácia sa však od schválenia tohto opatrenia výrazne zhoršila a tieto platby už nemožno považovať za ozdravujúce, sú len prostriedkom na udržanie stavu klinickej smrti.”

## Systémová pomoc od štátu

Nie je možné, aby sa z dôsledkov takéhoto stavu spamätalo odvetvie svojpomocne a bez systémovej pomoci zo strany štátu. Ten rád odkazuje na slobodné tržobné prostredie, do ktorého by vraj nemal zasahovať. Na druhej strane, jedine štát určuje legislatívnym rámcem podmienky trhu a voľnej súťaže. Pokiaľ iné (okolité) štáty vytvoria priaznivejšie podmienky, tak sa akákoľvek snaha podnikateľa doslova potkýňa na

## Výzva ministerstvám

„Vyzývame predstaviteľov Ministerstva financií, Ministerstva dopravy a výstavby ako aj Ministerstva hospodárstva, aby urýchlili začali rokovať o zmenách v systéme odvodov a o prechodnom znížení DPH na vybrané služby v cestovnom ruchu a kultúre”, apeluje František Stano.

## Výzva obyvateľom

A zároveň sa obracia aj na obyvateľov Slovenska: „Oddávna sú obyvatelia bratislavského regiónu verní návštevníci rôznych kútov Slovenska a doslova dávajú prácu tisícom ľuďom počas roku. Keď budete tento rok rozmýšľať nad miestom výletov a dovolení, neočte sa Bratislave a jej okoliu chrptom. Využite možnosť spojiť príjemné s užitočným, prídte objaviť novú tvár hlavného mesta, prírodné a kultúrne skvosty regiónu, pochutnať si na dobrom víne či husacine. Neurobite tým radost' len sebe a svojim blízkym, ale mnohým, ktorí potrebujú vašu pomoc. Jedným z prejavov solidarity môže byť aj postoj, že ak my chodíme radi k vám, tak v tento ťažký rok prídete vy k nám.”

(red, krátené, zdroj: KOCR Bratislava Region Tourism)



nekonkurenčnom postavení v porovnaní s inými. V súčasnosti nie je slovenský cestovný ruch medzi národne konkurencieschopný ani v daňovo-odvodom zaťažení, ani v sadzbe DPH a ani v propagovaní vlastnej krajiny ako turistickej destinácie.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	index
Počet návštevníkov BA kraj	1 194 479	1 386 283	1 447 811	1 460 130	1 586 354	500 467	-68,45 %
Bratislava I-V	1 064 725	1 226 385	1 291 008	1 290 056	1 395 896	405 175	-70,97 %
Okres Senec	58 913	74 535	68 700	78 160	76 940	44 627	-42,00 %
Okres Malacky	18 054	23 435	24 595	24 034	33 091	15 261	-53,88 %
Okres Pezinok	52 787	61 928	63 508	67 880	80 427	35 404	-55,98 %
BSK – zahraniční	767 107	892 771	930 643	949 468	1 034 189	249 435	-75,88 %
BSK – domáci	427 372	493 512	517 168	510 662	552 165	251 032	-54,54 %
Počet prenocovaní BA kraj	2 554 879	3 000 449	3 103 541	3 082 284	3 278 025	1 139 586	-65,24 %
Bratislava I-V	2 257 218	2 603 883	2 719 733	2 691 787	2 850 755	916 148	-67,86 %
Okres Senec	158 513	227 560	214 297	213 476	215 384	122 637	-43,06 %
Okres Malacky	43 129	56 350	54 304	56 945	77 873	32 419	-58,37 %
Okres Pezinok	96 019	112 656	115 207	120 076	134 013	68 382	-48,97 %
Priemerná dĺžka pobytu	2,14	2,16	2,14	2,11	2,07	2,28	
Tržby v ubyt. zariadeniach	81 631 250	101 695 273	108 455 947	107 930 157	129 596 538	35 714 736	-72,44 %

## Čo spája slovenskú Modru s chorvátskou Petrinjou?

**História, naša učiteľka, nás informuje o tom, že ľudstvo v minulých storočiach prešlo mnohými etapami rôznych druhov katastrof i pandémie. Milióny ľudí zomrelo na cholera, týfus, ovčie kiahne, španielsku chrípku. Choroby sa šírili nezadržateľne a boj proti nim bol náročný. V tomto zložitom období, kedy sme upriamení na vlastné problémy a sledujeme s napätím boj o naše zdravie, nedávno nás prekvapila ďalšia negatívna správa.**

29. decembra 2020 postihlo Chorvátsko, mesto Petrinju, ktorá leží 50 km od Záhrebu, zemetrasenie s magnitúdou 6,4 stupňa. 24 tisícové mesto takmer zrovnalo so zemou. Zahynuli desiatky obyvateľov, materiálne straty sú veľké. Bolestná je predstava, v akej situácii sa ocitlo obyvateľstvo, ktoré v zimnom období zostalo bez strechy nad hlavou, bez domova, bez tepla, jedla, s Covidom „za chrbtom“. Mnohí sa

musia trápiť v hroznej beznádeji, v ťažkom životnom rozpore celých rodín. Po vypočutí tejto katastrofálnej správy som si spomenul na súvislosti, ktoré spájajú slovenskú Modru s týmto chorvátskym mestom. Kľúčovou osobou tejto spomienky je Dr. Ivan Branislav Zoch. Tento sa narodil v roku 1843 na chudobnej jasenovskej fare evanjelickému farárovi Ctibohovi Zochovi.

Ctiboh Zoch mal štyroch synov.

Napriek veľkej chudobe sa snažil dať všetkým vzdelanie. Najstaršieho Branislava pripravoval na gymnaziálne štúdium doma. Po úspešných skúškach ho prijali do tretieho ročníka gymnázia v Banskej Bystrici. Na vysokej škole študoval matematiku, fyziku, chémiu, ale aj geológiu, geografiu a medicínu a najmä aktívne cvičil. Ako 23 ročný dokončil štúdium a v roku 1866 obhájil doktorskú prácu. V tom istom roku sa mu splnil sen. Bol zvolený za profesora matematiky a fyziky na vtedy jedinom evanjelickom slovenskom gymnáziu v Revúcej. Patril medzi najaktívnejších učiteľov. Mimoriadne plodná práca slovenského polyhistora v Revúcej sa nedá hodnotiť pár riadkami. Re-

vuecke životné obdobie je popísané v knihách „Encyklopedista z Jasenovej“ (Dr. Július Chovan) a „Dr. I. Branislav Zoch a jeho storočná fyzika“ (RNDr. Albert Hlaváč). Apponyho školské zákony ukončili činnosť troch slovenských gymnázií. Revúcke bolo rozpustené 24. 8. 1874. Odborne zdatný, aktívny pedagogický zbor sa rozpadol. Zoch, po dvoch rokoch prerušenia pedagogickej práce, odchádza za profesora do chorvátskeho Osijeku. Vtedy sa začalo jeho 32 ročné pedagogické pôsobenie v prospech chorvátskeho školstva. Jeho pedagogické kvality boli už v tom čase v Uhorsku známe.

*(Pokračovanie na nasledujúcej strane)*

## Putovanie piesní o vinohradoch a vinároch

**Rok 2020, v ktorom sme si pripomenuli 15. výročie založenia FSS Radosť z Pezinka, nepriat oslavám, na ktoré sme sa pripravovali. Od marca sme boli v oblasti nacvičovania nových piesní a programov pre našich skvelých divákov a taktiež možnosti predviesť naše spevácke schopnosti, odstavení na vedľajšiu koľaj. Ešte šťastie, že po prvej vlne Covid-u existovalo obdobie, v ktorom sme sa mohli aspoň čiastočne realizovať.**

Naše aktivity nás zaviedli medzi tých, ktorí to najviac potrebovali a ktorých navštevujeme každoročne – do DSS a opatrovateľských zariadení v Pezinku. Radosť a úľavu na tvárach seniorov a spoločne strávené chvíle s nimi pomohli nielen im. Programy sme orientovali do širšieho folklórneho záberu – ukázali sme našim milým seniorom, že okrem piesní zo západného Slovenska, z malokarpatskej oblasti, vieme ich potešiť aj piesňami z Liptova, Myjavu či Gemera. Rád by som sa viac pristavil pri našich vystúpeniach pre vinohradníkov a vinárov. Súbor mal veľmi úspešný koncert v Kultúrnom centre v Pezinku. Skvelý konferans pripravila Pavlína Burgerová. Uviedla piesne z celého Slovenska podľa jednotlivých vinárskych oblastí od západu až po východ aj s príznačnými značkami najlepších vín z jednotlivých oblastí.

Odkiaľ sa však vzali tieto piesne? Väčšinou sa nové piesne v súbore objavujú z podnetu umeleckého vedúceho alebo z iniciatívy jednotlivých členov súboru, vedeného Máriou Miškerikovou. Podnet prišiel od bývalej členky Evky Frt'álovej, ktorá upriamila pozornosť na niekoľko piesní, ktoré vydala Mária Straková na CD „Z vinohradov Slovenska“. CD však už zmizlo z pultov obchodov, takže neostávalo nič iné, ako vyhľadať pani Strakovú. To sa mi nakoniec podarilo a získal som od nej CD. Potom sa už začala naša tvorivá činnosť – výber piesní podľa zámeru vystúpenia, zmenu aranžmánu piesní do veselšej a hlavne rytmickejšej podoby, nacvičenie zborových i sólových spevov a zostavenie programu vrátane konferansu. Sme súborom seniorov – penzistov, len niektorí z nás ešte pracujú, takže nacvičiť 37 zväčša

nových piesní je v našom veku riadny počin. Nové melódie, nové texty, následnosť jednotlivých piesní, prechody z jednej piesne do druhej, to sú všetko atribúty úspešného a divácky príťažlivého vystúpenia.

Piesne z Bratislavy putovali do Pezinka, na jesenný koncert. Potom, na popud nášho speváka Janka Bodu, sme sa rozhodli potešiť aj priateľov vína v susednom vinárskom meste – v Modre. Záujem o vystúpenie bol umocnený aj tým, že vedúca súboru pani Miškeriková je úzko spätá s Modrou. Na Strednej vinohradnícko – ovocinárskej škole učila 37 rokov. Významným počínom bolo vystúpenie na Dni modranských pivníc v Modre 25. júla u známych modranských vinárov Víno Rariga a vinárstvo Juran z Modry. Ohlas na vystúpenie potvrdil, že sa ľudia, napriek vývoju epidémie nezabudli psychicky odviazať, stretnúť sa pri dobrom jedle a vínu a započúvať sa do krásnych ľudových piesní, ospevujúcich vinárov a ich náročnú prácu a jej výsledky. O Slováckoch sa hovorí, že sme spevavý národ, ktorý má vo svojom vianku nevyčerpatelne zdroje krás-

nych slovenských piesní. Nezaobdajme na tieto skvosty, tešme sa z ich krásy a učme ich aj ďalšie generácie. Naša púť po vinárstve a vinároch sa skončila v roku 2020 vystúpením na stretnutí členov Európskeho vinárskeho rytiarskeho stavu 22. augusta 2020 v Slovenskom Grobe v Pivnici u Zlatej husi.

Aj napriek korone sa naša činnosť nezastavuje. Máme pripravené piesne z oblasti Podpoľania, Hrochote a Očovej, Podunajska, Terchovej, Tekova a Zemplína. Budeme sa tešiť, ak sa pri nich stretne na našich najbližších vystúpeniach. S napätím očakávame, aký vývoj z hľadiska zdravotného stavu obyvateľstva a možnosti stretávania sa na kultúrnych podujatiach bude nasledovať. Máme už dlhšiu dobu zámer vydať CD, na ktorého vydanie nevieme zabezpečiť pri daných ekonomických podmienkach potrebné financie. Budeme radi, ak nám naši priaznivci pomôžu svojou aktivitou zohnať zdroje tak, aby si nás mohli naši priaznivci vypočuť aj v súkromí.

**Štefan ŠALÁT, umelecký vedúci FSS Radosť z Pezinka, red - krátené**

**(Dokončenie zo str. 18.)**

Vyučovať a vychovávať bolo pre neho samozrejmosťou. Po troch rokoch prišla nová ponuka a nová výzva – Bosna a Hercegovina, ktoré mali v tom čase veľmi zaostalé školstvo. Čakala ho neľahká úloha, vybudovať v Sarajeve novú školu. Ako riaditeľ chodil medzi ľuďmi robiť nábor žiakov na novú školu. Úroveň ich vedomostí bola spočiatku veľmi nízka. Doučoval slabých žiakov, vybavil prostriedky na bezplatné učebné pomôcky. V Sarajeve sa za jeho riaditeľovania postavila nová škola, čo mu pripomínalo pôsobenie na revúckom gymnáziu. V tom čase našiel nový životný optimizmus. Za mimoriadne krátky čas sa škola stala vzorovou. V tomto období sa Zochov život zdal ideálny. Dosiahol významné spoločenské postavenie, materiálne zabezpečenie a najmä pokojné láskyplné rodinné zázemie.

Do života v Sarajeve však zasiahla, podobne ako dnes, hrozná pandémia kiahní. Bola taká prudká, že ochorelo mnoho žiakov a škola bola na dva týždne zatvorená. Ochorela aj jeho 1,5 ročná dcérka a aj manželka. Ničený rodinnými, ale aj politickými problémami v Sarajeve ho prinútili vrátiť sa do Osijeku. Tu bol opäť vo svojom živle. V tom čase patril medzi našich popredných polyhistorov. Jeho vedomosti obsahovali vtedajšiu fyziku, matematiku, biológiu, chémiu, telocvik, filozofiu, zemepis, meteorológiu, poľnohospodárstvo, stavebníctvo, včelárstvo, ovocinárstvo, deskriptívu. Chytila ho odvážna myšlienka – pripraviť chorvátsku encyklopédiu.



Postupne získal 50 spolupracovníkov z rôznych vedných oblastí. Nemal žiadne vzory. Česi, Poliaci, Maďari, Dáni, Holanďania vydali náučné slovníky až viac rokov po Zochovi. Toto priekopnícke dielo však zostalo nedokončené. Napriek tomu si Chorváti vysoko hodnotili Zocha a privlastňovali si výsledky jeho práce, ale aj jeho samého.

Niet sa čo čudovať, že v roku 1889 ho vyhľadali znova, keď potrebovali riaditeľa gymnázia, v tom čase provinčného mesta, v Petriniji. Školu tak prevzal vzdelaný vedec, príkladná pedagogická osobnosť, človek s bohatými skúsenosťami. Bol tvorivým mysliteľom, ktorý do školy vnášal ducha Komenského humanizmu. Jeho vrcholným cieľom bola výchova vzdelaného človeka. Medziiným v škole umiestnil meteorologické prístroje, každodenne robil záznamy o počasí a poľnohospodári sa riadili jeho predpoveďami. V ško-

le zaviedol prvý telefón. V Petriniji viedol školu 12 rokov. Posledné roky služby prežíval spokojne a ťažkosti vyvážili početné prejavy vďaky bývalých žiakov a spoluobčanov malého mestečka.

Dr. I. B. Zoch neustále myslel na svoju vlasť a jeseň života chcel prežiť v Modre pri svojom bratovi Pavlovi. Ako 65 ročný penzista (penziu dostával z Chorvátska) v roku 1908 prišiel do vlasti, ktorú tak vrúčne miloval.

V Chorvátsku zanechal zabehnuté gymnázium. Brat Pavol s ním rátal pri riešení vzdelávania detí doma na Slovensku v Modre v sirotinci, ktorý vybuďoval. Prostredie hrejivej Modry pôsobilo na unaveného profesora blahodarne. Spoločnosť mu robil synovec Samuel Zoch, ktorý sa stal po strýkovi farárom, neskôr známym národovcom a významným politikom. Pre modranskú vzdelaneckú spoločnosť bolo cťou získať medzi seba slovenského profesora, doktora filozofie, fyziky a matematiky s bohatou pedagogickou a vedeckou praxou. Dr. Ivan Branislav prežil v Modre 13 plodných rokov. Keby bol tento nadaný a mnohostranný človek myslel len na seba, mohol by si zariadil pohodlný život ako to robila väčšina. Stačilo sa pridať k mocným a vládnucim a obrátiť sa chrbtom k ľudu.

Prof. PhDr. Matúš Kučera, DrSc. bol v rokoch 1993 – 1998 veľvy-

slancom SR v Chorvátsku. Z titulu svojej funkcie sa zúčastňoval na významných pedagogických a odborných seminároch. Bol hrdý na Zocha, keď sa spomínali jeho zásluhy pri budovaní chorvátskeho školstva, na Zocha, ktorý nikdy nezabudol na svoju vlasť a pracoval aj pre náš národ. Pán veľvyslanec dostal pri jednej príležitosti do daru Prvú chorvátsku encyklopédiu od Dr. I. B. Zocha, ktorá vyšla až v roku 1996 v Osijeku. Pán profesor mi venoval dva zväzky tejto knihy so slovami „Patrí do Vašich rúk – buďte hrdý na túto osobnosť!“

Dr. I. B. Zoch odpočíva na modranskom cintoríne, 10 krokov od bratov Štúrovcov a svojho brata Pavla, no jeho poslanstvo je stále živé. Národ potrebuje také osobnosti akou bol on. Vzdelaných, zapálených učiteľov, ktorí sa budú vedieť popasovať s odstraňovaním problémov v pedagogike, ktoré napáchala, verím, že končiaca sa, pandémia. Pedagógov, ktorí vychovávajú osobnosti, ktoré opäť postavia slovenský národ a slovenské hospodárstvo na nohy. Držím palce aj potomkom žiakov, ktorých na život pripravil Dr. I. B. Zoch, aby vybudovali novú Petriniju, ešte krajšiu, ako bola tá, ktorú zničilo zemetrasenie. Na náhrobnom kameni v Modre má vytesané: „Miloval národ náš a školu nám on postavil.“

**Slavomír ZOCH,**  
*riaditeľ „Vinárskej školy“*  
v. v. v Modre

*Na obrázku: Ivan Branislav Zoch, priekopník priateľstva medzi Chorvátmi a Slovákmi*

darujte

2%

darujte

3%

pomôžete zachrániť tradíciu majoliky

Právna forma: Občianske združenie  
Obchodné meno (názov): **Slovenská ľudová majolika**  
Sídlo: Dolná 1774/138, 90001 Modra  
IČO: 42413729

Pre priame finančné dary je k dispozícii účet  
SK11 7500 0000 0040 2119 3436.

Ďakujeme.

Dobrovoľníci z OZ Slovenskej ľudovej majoliky

Kontakty: info@ozslm.sk, www.majolikamodra.sk

**Fasády a maliarske práce**

ZATEPLOVANIE FASÁD  
OPRÁVY FASÁD  
MALIARSKÉ PRÁCE  
NATIERAČSKÉ PRÁCE  
STIERKOVANIE

**0907 157 216**

## Fanúšikov futbalu poteší nová tribúna na západnej strane štadióna

Cieľom nového vedenia futbalového klubu FC Slovan Modra je urobiť futbal v Modre lákavejším nielen pre domácich fanúšikov, ale i pre hostí. Zámerom je nielen športovo vychovávať nové futbalové talenty, ale i vytvoriť komunitu ľudí, ktorých bude spájať láska k tomuto športu a zároveň k futbalovému klubu FC Slovan Modra. Aj to je jeden z dôvodov vypracovania projektu obnovy futbalového štadióna a jeho prvej fázy s názvom „západná tribúna“, ktorý sa rozhodli podporiť aj poslanci Mestského zastupiteľstva Modry na svojom marcovom zasadnutí sumou 65 tis. eur.

Iniciátormi nápadu sú prezident klubu spolu s generálnym manažérom, ktorý sa venuje fondom na podporu športu. Pri otázke prečo práve tribúna sa hráč a manažér Norbert Sališ vyjadril: „Keď som bol dieťa, sníval som, že budem hrať futbal na peknom štadióne plnom divákov, nie na lúke, kde si postavím bránky. A takto snívajú aj dnešní malí futbalisti, ktorých chceme aj týmto spôsobom prilákať na futbal do nášho klubu. Ja som si ako malý veľmi vážil, keď som mohol ísť podávať lop-

ty na zápas prvej ligy v Bardejove. Neskôr som na tom istom štadióne hral prvú dorasteneckú a časom druhú mužskú ligu, túto príležitosť som si vážil o to viac. Myslím, že to bol ten pocit odchovanca klubu, ktorý zo seba

vydá maximum pre svoj klub a to chceme dosiahnuť aj v Modre pri mládeži.“ Dôležitý je samozrejme i komfort divákov. Vďaka novej tribúne budú môcť prísť na zápas aj v zlom počasi a to nielen fanúšikovia „A“ mužstva, ale aj rodičia detí, hrajúcich za mládežníckej kategórie Modry. Norbert Sališ doplnia: „Ako klub sme sa zapojili do výzvy z Fondu na podporu šport s názvom „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ číslo: 2020/001, ktorá ponúka 50% spolufinancovanie. Tribúna spolu s chodníkom bude

stáť cca 150 tisíc eur, z ktorých 50 % (75 tis. €) prispeje fond, a zvyšných 75 tis. € si rozdelilo mesto a klub v pomere 65 tis. € mesto a 10 tis. € klub. Klub navyše zaplatil vypracovanie celého projektu vo výške 3 500€ a do konca roka zrekonštruuje budovu na štadióne tak, že vymení okná a zateplí budovu, tu sú odhadované náklady na viac ako 30 tis. €“.

Projekt je v procese schvaľovania, tak zostáva veriť, že administratívne úkony prebehnú v poriadku a že nová tribúna na západnej strane štadióna sa začne budovať podľa plánov. Samotná realizácia projektu je naplánovaná počas júna a júla 2021. Tribúna s kapacitou 500 osôb je výborným začiatkom pre

vybudovanie slušnej fanúšikovskej základne modranského klubu. „Úprimne veríme, že západná tribúna bude veľkým krokom v histórii modranského futbalu a získa si adekvátny záujem občanov a fanúšikov klubu“, hovorí manažér Sališ. (red, ns)

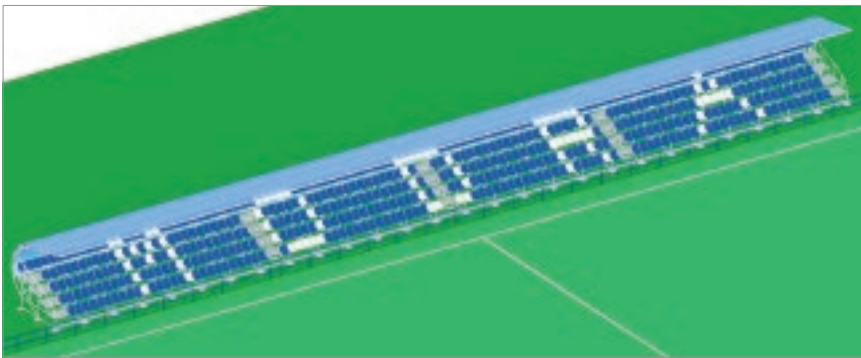


FOTO: ARCHÍV FC SLOVAN MODRA



Kvalitný **DOMÁCI INTERNET**  
Digitálna **HD TELEVÍZA**

Internet + TV s archívom  
**od 6€**  
od mesačne

Internet  
**od 4€**  
od mesačne

Stabilný INTERNET až do **30Mb/s**  
**Rýchly servis** a dohľadová služba  
Až do **109 TV stanic**  
Aj v HD kvalite + **TV archív**  
**Najmodernejšie** technológie a zariadenia

WIFI ROUTER **ZADARMO** INŠTALÁCIA **OD 0€**

ZAŽITE NOVÝ SVET DIGITÁLNEJ ZÁBAVY

objavte svet bez obmedzení...



INFO@GOLEMTech.SK | WWW.GOLEMTech.SK | 033 321 0000

## Futbalisti trénujú aj počas pandémie

Futbalový klub Slovan Modra sa podľa svojich možností, aj napriek nepriaznivým podmienkam pre pandémiu Covid-19, snaží zameriavať pozornosť najmä na mládež. Športovať bez pravidelných tréningov nie je jednoduché. Preto sa fyzický tréning presunul do online priestoru a pod vedením aktívneho hráča klubu Martina Murcka sa konajú pre deti online tréningy. Mladí futbalisti trénujú každý štvrtok o 16.00 (kategória U7-U11) a od 17.30 (kategória U13-U17). Tréningy sa konajú zdarma a jedinou podmienkou je inštalácia aplikácie Zoom. So zaujímavým konceptom, ktorý má obohatiť online tréningové procesy, prišla nová posila klubu Lucia Svoreňová, ktorá sa stará o marketing klubu. Prišla s nápadom pozý-

vať tajných hostí, profesionálnych futbalistov do online diskusie s mládežou. „Prioritným zámerom týchto diskusií je motivácia, podpora mládeže v pohybe. Chcete im dopriať to, o čo ich pandémia oberá a to je viac pohybu. Je mi jasné, že to nikdy nenahradí plnohodnotný tréning na ihrisku, ale verím, že je to naozaj lepšie ako ničnerobenie. Okrem diskusií s hráčmi z Fortunality chceme online tréningy obohatiť aj o iné aktivity, napríklad súťaže, takže naše deti sa majú určite na čo tešiť.“ vysvetľuje L. Svoreňová. Lucia začala od marca tohto roku spravovať aj sociálne siete klubu Facebook a Instagram.

Podrobné informácie a novinky nájdete aj na oficiálnom webe www.fc-slovanmodra.sk. (red, ns)

## Zmena vydavateľa Modranských zvestí

Mestské zastupiteľstvo mesta Modry schvaľovalo transformáciu mestskej spoločnosti Média Modra, s.r.o. s účinnosťou od 1. apríla 2021. Uznesením Mestského zastupiteľstva mesta Modry zo 4. 3. 2021 č. 493/16/2021 schválili poslanci MsZ Zriadenie listinu organizácie Kultúrne centrum Modra, do ktorej bola doplnená vydateľská činnosť a s tým súvisiace vydávanie mesačníka Modranské zvesti, ďalej uznesením č. 491/16/2021

schválili Štatút organizácie Kultúrne centrum Modra a uznesením č. 492/16/2021 Štatút mesačníka Modranské zvesti, v ktorom je zakotvená zmena vydavateľa z Média Modra s.r.o na Kultúrne centrum Modra.

Modranské zvesti ako lokálne mestské periodikum fungujú od roku 1992 nepretržite. Vydavateľom bol v minulosti Mestský úrad Modra, Mesto Modra, neskôr Mestské kultúrne stredisko v Modre, od roku 2016 obchod-

ná spoločnosť Média Modra a aktuálne to bude Kultúrne centrum Modra. Modranské zvesti vedie redaktor, od roku 2003 Mgr. Jana Kuchtová, ktorá pri tvorbe novín spolupracuje s občanmi, mestským úradom a ostatnými mestskými organizáciami, školami, združeniami, spolkami, cirkvami, športovými klubmi a inštitúciami za aktívnej pomoci Redakčnej rady MZ, ktorú vymenováva Mestské zastupiteľstvo mesta Modry. Aktu-

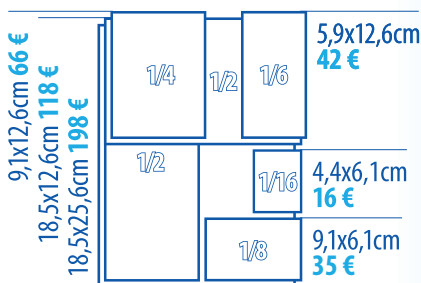
álne sú členmi RR MZ Miriam Fuňová – predsedníčka, Vladimír Neuschl – podpredseda, Nad'a Kovárová, Zuzana Tichá a Roman Benčurík.

Modranské zvesti zmenia od 1. apríla 2021 aj e-mailovú adresu nasledovne: zvesti@kcmadra.sk. Kontaktovať redakciu bude v prechodnom období možné aj na doterajšej mailovej adrese zvesti@mediamodra.sk. Telefónne číslo zostáva nezmenené a to 0911 999 784. (red)

Smútočný inz. a Blahoželanie do rozmeru 1/16 12,00 €  
Riadkový inzerát 60 znakov + medzery 2,00 €  
Výroba inzerátu (dodané text, logo, foto) 6,00 €

Zľava na opakovanú inzerciu:  
2–3 po sebe idúce 10%  
4–6 po sebe idúcich 15%  
7–12 po sebe idúcich 20%

CENY SÚ UVEDENÉ S DPH.



## Cenník inzercie MODRANSKÝCH ZVESTÍ

platný od 1. 4. 2021

Podrobnejšie informácie:  
zvesti@kcmadra.sk

## O linke tiesňového volania

V Slovenskej republike bolo číslo 112 zavedené od 1. júla 2003. Na toto číslo sa dovoláte aj bez SIM karty. V prípade núdze stačí vytočiť 112 a kdekoľvek v Európskej únii budete okamžite spojení s rýchlou zdravotníckou pomocou, políciou a hasičmi. Na Slovensku sú súčasne platné aj národné čísla tiesňového volania 150 (hasiči), 155 (rýchla zdravotná pomoc) a 158 (polícia).

Zložky integrovaného záchranného systému zasahujú denne denne pri rôznych udalostiach, pri ktorých je ohrozený život, zdravie a majetok ľudí. Pokiaľ sa niekto nachádza v tiesni, môže volať na známe európske číslo 112. S cieľom zvýšenia informovanosti o správnom používaní tiesňovej linky a zníženia počtu neoprávnených volaní na číslo 112 upozorňuje polícia na pár zásad.

### Kedy a prečo volať na číslo 112

Ak ste v tiesni. Teda v stave, pri ktorom je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostre-

die a postihnutý je odkázaný na poskytnutie pomoci. Ako aj pri mimoriadnej udalosti, pri ktorej dôjde k nežiaducej energii alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok. Oznamenie udalostí ako sú požiare, prírodné katastrofy, závažne dopravné nehody, lúpežné prepadnutie, krádeže, nález podozrivého predmetu, batožiny, pri ktorom je podozrenie na prítomnosť výbušniny, osoba v bezvedomí alebo

s vážnymi poraneniami – keď nemôžete zastaviť krvácanie, keď sa niekto dusí alebo nemôže dýchať, ak bol niekto poranený elektrickým prúdom, ak ste svedkom násilia, bitky alebo výtržnosti, ak ste svedkom pokusu o samovraždu.

### Ako volať na číslo 112

Z akéhokoľvek telefónu, pevnej linky, mobilu sa dovoláte na najbližšie koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému. Vytočte číslo 112 a počkajte, kým sa vám na druhej strane linky ozve operátor. Snažte sa zachovať pokoj, hovorte pomaly, zrozumiteľne a nahlas. Povedzte čo sa stalo, kde, komu. V prípade potreby doplníte informácie podľa pokynov operátora. Volajúci by mal takisto uviesť svoje meno, priezvisko a číslo, z ktorého telefonuje, aby sa s ním operátor vedel v prípade potreby opäť skontaktovať.

### Kedy na číslo 112 nevolat'

Ak chcete len zistiť, či tiesňové volanie funguje, ak chcete ohlásiť vymyslenú udalosť, ak sa chcete len pobaviť, ak sa chcete len o niečom informovať (napr. o telefónnych číslach, cestovnom poriadku a pod.). SOS číslo omylom vytočia malé deti, starší ľudia alebo sa to nechtiac stane vo vrecku. Stále sa ale nájdu aj ľudia, ktorí linku zneužívajú zámerne. Takým hrozí pokuta vo výške 1 659 eur, pretože niekto iný práve môže potrebovať pomoc. Všetky hovory na tiesňovú linku sa zaznamenávajú a operátori vedia, z akého telefónneho čísla a miesta prichádza hovor. Ak niekto na linku tiesňového volania oznámi správu, ktorá nie je pravdivá a spôsobí tak nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, dopúšťa sa trestného činu šírenia poplašnej správy a hrozí mu trest odňatia slobody na jeden až päť rokov.

(red, zdroj: PZ SR)

## Rehabilitačné stredisko Claudianum

**Nie je to o elektrolicbe alebo zábaloch, ako by sa mohlo zdať**

Informačná tabuľa na Štúrovej 34 so zeleným logom Claudianum. Nie je to o elektrolicbe, ako by sa mohlo zdať. Žiadne masáže, zábalý ani cvičenia s fyzioterapeutom. Rehabilitačné stredisko Claudianum poskytuje sociálne služby dospelým ľuďom s mentálnym postihnutím. Títo ľudia, klienti, claudiani, prijímatelia sociálnych služieb k nám denne prichádzajú zo svojich domovov z Modry a blízkeho okolia. Sú to ľudia so zdravotným znevýhodnením, ktorí po ukončení špeciálnej školy či učňovského vzdelania nenašli uplatnenie a zostali napriek chuti zapojiť sa do bežného diania, doma. Mladí ľudia, so svojimi snami, cieľmi, skúsenosťami, zručnosťami. A na tom v rehabilitačnom stredisku pracujeme.

### Ako to funguje v Claudiane?

Klienti prichádzajú zo svojich domovov. Niektorí denne, niektorí pár ráz do týždňa, podľa svojich možností a potrieb. Sú to ľudia odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby. V rehabilitačnom stredisku získavajú priestor na plnohodnotné trávenie svojho času. Priestor na rovnocenné vzťahy a priateľstvá. Je to neraz jediná možnosť, ktorá im búra stenu sociálnej izolácie. Zároveň aj rodiny týchto klientov získajú možnosť na oddych od nepretržitej starostlivosti o svojich drahých blízkych, získajú odstup a svoj priestor.



### Čo, kto a ako

Momentálne má stredisko 13 klientov – 9 žien, 4 mužov. Prácu s klientami vykonáva

odborný personál – sociálne pracovníčky, inštruktorky sociálnej rehabilitácie a pomocný personál – externí spolupracovníci, dobrovoľníci, študenti sociálnej práce. Medzi činnosťami patrí sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia – nácviky a rozvoj sociálnych zručností, komunikácie, orientácie v priestore, pracovná rehabilitácia s prvkami arteterapie, ergoterapie – zameranie činností

a aktivít na podporu získaných zručností, zároveň rozvoj nových pracovných zručností, na podporu pracovných návykov,

rešpektovanie vlastných potrieb i potrieb iných, či cibrenej jemnej motoriky.

### Ciele rehabilitačného strediska

Naším cieľom je dosiahnuť čo najväčšiu mieru samostatnosti, sebestačnosti a nezávislosti klientov – schopnosť orientovať sa v priestore, schopnosť zvládnuť jednoduchý nákup, či schopnosť pripraviť si jedlo. Zároveň naučiť ich nové veci, napríklad vlastnoručný podpis, samostatne prečítať text, ručné práce, cudzí jazyk, dokonca bezpečnú prácu s internetom.

### Prijímame nových klientov

Na jeseň 2020 sa podarilo rozšíriť kapacitu zariadenia a tak vznikli nové a voľné miesta pre ďalších klientov. V Claudiane sú voľné miesta pre ľudí, ktorí potrebujú pomoc, sú odkázaní na sociálne služby, no zároveň žijú vo svojich domovoch so svojimi rodinami. Bližšie informácie o možnostiach zariadenia, postupoch prijatia nás kontaktujte na [claudianum@gmail.com](mailto:claudianum@gmail.com), 0948 077 647.

**Veronika HEVIEROVÁ,**  
riaditeľka RS Claudianum

FOTO: ARCHIV RS CLAUDIANUM

## Výšivka v Modre

Milí priaznivci vyšívania, 1. ročník výstavy „Výšivka v Modre“ sa vzhľadom na pandemickú situáciu uskutoční 1. 5. elektronickou formou. Vzhľadom na záujem predlžujeme prihlasovanie sa do 31. 3. 2021. Výšivky môžete prihlásiť mailom, telefonicky alebo poštou. Témou prvého ročníka je Výšivka na bytovom textile a odevu.

Neváhajte, zapojte sa, ukážte sa. Tešíme sa na vaše práce. Zapojiť sa môžu domáci aj cezpoľní, bez obmedzenia pohlavia a veku. Kontaktné údaje: OZ LUSK, SNP 23, 900 01 Modra, tel. č. 0908 700 207, email: [lusk.kralova@gmail.com](mailto:lusk.kralova@gmail.com). (il)

## Umelecká výstava Antigén opäť na odbernom mieste Kráľová

Antigénové testovanie v sobotu 6. marca na odbernom mieste v Modre-Kráľovej opäť spestrila tvorba miestnych umelcov. Napoľudnie predstavili svoje diela v 4. časti potulnej výstavy s názvom Antigén. Akademický maliar Viliam Loviška s manželkou Marcelou, dcérou Leou, s básnikom Jožkom Trtolom a fotografom Jankom Striešom potešili nielen oko, ale i nejednu dušu. Zároveň obdarovali prítomných zdravotníkov tromi autorskými fotografiami od Ley a básňami z pera básnika Trtola.

Predstavené boli diela: Orfeus, olej na plátne a metal – akad. soch.

Viliama Lovišku, Hviezda IV, akryl na plátne – akad. soch. Marcely Loviškovej, ďalej aforizmy

Jozefa Trtola, fotografia Grimasa Jána Strieša, a fotografie Ley Loviškovej. (red)



FOTO: LEA LOVIŠKOVÁ

## Karol Štúr (\*25. 3. 1811 – †13. 1. 1851)

**Muž vysokej postavy s prenikavými očami, skôr uzavretý, ale verný. Tak opísal J. M. Hurban muža, ktorý ho sobášil – Karola Štúra. Starší brat Ľudovíta Štúra bol evanjelickým farárom, profesorom a rektorom nižšieho gymnázia.**

Výborne ovládal gréčtinu, podľa dostupných zdrojov prekladal z klasickej literatúry i filozofie. Po prvých dvoch rokoch života v Trenčíne následne vyrastal v Uhrovci, študoval na evanjelickom gymnázii v Győri, neskôr v Šoproni a potom na evanjelickom lýceu v Bratislave. Tu sa podieľal na založení Spoločnosti česko-slovanskej, ktorej sa stal podpredsedom a knihovníkom. Po skončení štúdia teológie a filozofie pôsobil krátko ako vychovávateľ.

Do Modry prišiel za rektora a profesora nižšieho gymnázia v r.



FOTO: JANA KUČHTOVÁ

1839. Okrem výučby klasických jazykov a slovenčiny sa venoval aj básnickej tvorbe. Od r. 1846 už pôsobil ako evanjelický farár a podľa dostupnej literatúry naďa-

lej zastupoval záujmy Slovákov. Krátko poskytol útočisko aj prenasledovanému mladšiemu bratovi Ľudovítovi. Karol sa v Modre oženil s Rosinou Emreszovou, dcérou mestského sudcu. Ich domovom sa stala evanjelická fara, kde vychovávali svojich sedem detí. Zomrel v r. 1851 vo veku 40 rokov na tuberkulózu a astmu.

Počas svojho života vydal zbierku básní *Ozvěna Tatry* (1844), publikoval vo viedenských novinách *Die Presse*, *Domovej pokladnici*, prekladal Platónove dialógy. Jeho podobizeň sa nám nezachovala, no dodnes tu máme budovy, v ktorých žil a pôsobil Karol Štúr. V marci si pripomínáme 210. výročie narodenia Karola Štúra, básnika, učiteľa, farára a prekladateľa. Dostupnú literatúru o Štúrovcoch nájdete v mestskej knižnici, po uvoľnení opatrení tiež v SNM-Múzeu Ľ. Štúra. (mk)

## Zo zbierok modranského múzea

### Ženský príbeh s názvom Júlia Horová

**Múzeum slovenskej keramickej plastiky ukrýva medzi zbierkami rad zaujímavých exponátov. Patria medzi ne i nenápadné práce signované značkou JH. Keramika s touto značkou sa od modranskej keramiky líši, napriek tomu na nej badať stopy tradičnej keramiky. Pod zdanlivo neidentifikovateľnou značkou sa skrýva žena, ktorá zasvätila svoj život hline, Júlia Horová. Umelkyňa, ktorá nám práve v dnešný deň pripomína, ako rýchlo plynie čas.**

Júlia Horová je u zberateľov keramiky často pokladaná za ľudového umelca, pritom do umeleckého priestoru ju podnietilo práve západoeurópske umenie. Na odbore keramiky Umelecko priemyselnej školy v Prahe privítala mladú adeptku umenia v Modre dobre známa Helena Johnová.

Johnová nastúpila po prvej svetovej vojne ako prvá profesorka keramickeho umenia na školu v Prahe a založila odbor keramiky, ktorý čerpal zo slovenskej keramiky. Na Slovensko smerovali aj prvé pokusy o praktické uplatnenie jej absolventov, konkrétne do Modry. Prišla do nej aj Júlia Horová. V modranskej keramickej dielni sa nachádzali dielne, ktoré slúžili študentom umeleckých škôl. Po štúdiách (1929) odišla Júlia Ho-

rová za asistentku do odbornej keramickej školy v Tepliciach. Ovplyvnená pražským literárnym prostredím túžila spoznať francúzske sochársku a keramickú školu, ktorá veľmi intenzívne vplývala na keramickú tvorbu v Československu. To sa Horovej podarilo, dostala sa do prestížneho Lachenallovho ateliéru, ktorý združoval umelcov rôznych národností. Paríž otvoril keramičke úplne nové obzory, štúdiom, návštevami galérií a múzeí, ale najmä spriaznenými debatami s umelcami sa zdokonalila vo vlastnej tvorbe a spoznala nové materiály a techniky, ktoré si overovala v keramickej inštitúte Sévres.

Po návrate domov bola Júlia Horová požiadaná prevziať vedenie keramickeho odboru na škole umeleckých remesiel v Bra-

islave. Odbor viedla až do roku 1939. Odchod do Bratislavy mal v jej živote rozhodujúci význam. Slovensko sa stalo Horovej domovom a umeleckým zázemím. Ani v Modre neprestala komunikovať s renomovanými výtvarníkmi. Stala sa členkou slovenskej umeleckej besedy, nadviazala priateľstvo s Ľudovítom Fullom, Mikulášom Galandom, Josefom Vydrom, Karolom Plickom. V tomto období prichádzala často do modranských dielní, tu sa oboznámila s tradičnou ľudovou keramicou

výrobou. V čase druhej svetovej vojny, kedy bola škola zatvorená intenzívnejšie spolupracovala s modranskou dielňou. V Modre sa naučila pracovať na hrnčiarskom kruhu, čím znovuobjavila základ keramickeho umenia. Tvorba, pedagogické vedenie a štúdium sa prejavili na osobnosti Júlie Horovej celkom zreteľne, stala sa odborníčkou na keramiku umeleckú, ľudovú i úžitkovú. Na základe podstaty sa snažila podať verejnosti obraz o minulosti majoliky a následne nájsť novú cestu k jej odberateľovi.

**Agáta PETRAKOVIČOVÁ  
ŠIKULOVÁ, SNM-Múzeum  
Ľ. Štúra v Modre**



FOTO: ARCHIV SNM-MÚS

# Apríl v mestskej knižnici bude patriť deťom

Radi by sme mesiac apríl v knižnici venovali deťom a ich rodičom. Pomôžu nám s tým naši hostia. Dado Nagy a Barbora Krajč Zamišková. Sú to odborníci na detskú literatúru naslovovzatí. Meno Dado Nagy je na Slovensku synonymom pre knihy a literatúru. Barbora Krajč Zamišková je zasa bábkoherečkou, ktorá pôsobí vo viacerých slovenských divadlách a je tiež dramaturgičkou detskej relácie Trpaslíci, ktorú poznáte z vysielania RTVS.

Čo si naši apríloví hostia pre vás pripravili? Dado Nagy hlavne veľa kvalitných kníh nielen pre deti. Odporučí nám novinky z knižného trhu pre deti a ich rodičov. Povie nám, akými knihami deti prilákať k čítaniu a tiež prečíta zaujímavé

knižné ukážky. Len málokto dokáže takým prirodzeným a podnetným spôsobom prezentovať súčasnú literatúru ako Dado. Jeho výber kníh vždy zaujme a zároveň inšpiruje k čítaniu. Podujatie bude prebiehať online 15. apríla o 18.00.

Ďalší program bude patriť školákovi a učiteľom. Predstavíme si knihu, ktorá je súčasťou školského učiva a úryvok z nej nájdete vo štvrtáčkej čítanke. Poznáte príbeh Betky Bábikovej alias Analfabetky Negramotnej, ktorá v živote nič neprečítala? Ponúkneme vám knižku spracovanú ako bábkovú inscenáciu. Vychádza z rovnomennej knihy spisovateľa Jána Uličianskeho. Betka Bábiková, ktorá v živote nič neprečítala, sa omylom ocitne zamknutá v knižnici a vtedy sa začnú diať veci! V tichom šere knižnice vystupujú z kníh svetoznáme postavy jedna za druhou, Janko Hraško, Pinocchio,



Pipi Dlhá pančucha. Bábkovú inscenáciu uvidíte 29. apríla.

Podujatia budete môcť sledovať na FB stránke KC Modra a na youtube kanáli mesta Modra. V súvislosti s pretrvávajúcou pandemiou a platnými opatreniami je zmena programu vyhradená! Všetky aktuálne informácie o podujatiach nájdete na stránke Kultúrneho centra Modra [www.kcmodra.sk](http://www.kcmodra.sk), alebo na našich sociálnych sieťach. Tešíme sa na vás v knižnici.

**Renáta KULIFAJOVÁ,**  
Mestská knižnica v Modre



**Mier**  
KINO

**PROGRAM**

**#KINASPOLU**

[WWW.KINOMODRA.SK](http://WWW.KINOMODRA.SK)

**19.03. | PIA | 18.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

**19.03. | PIA | 20.30**

**CHLAST**

4€ / DÁN 2020 / 117min / ČT / 15+

**20.03. | SO | 18.30**

**CHLAST**

4€ / DÁN 2020 / 117min / ČT / 15+

**20.03. | SO | 20.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

**21.03. | NE | 18.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

**21.03. | NE | 20.30**

**KTO SI MYSLÍŠ, ŽE SOM**

4€ / FRA 2019 / 101min / ČT / 15+

**22.03. | PO | 18.30**

**ODYSEA**

4€ / FRA 2016 / 122min / ČT / 15+

**22.03. | PO | 20.30**

**GRETA**

4€ / ŠVE 2020 / 97min / ČT / 15+

**23.03. | UT | 18.30**

**MLADÝ AHMED**

4€ / FRA 2019 / 84min / ČT / 15+

**23.03. | UT | 20.30**

**BEZSTAROSTNÉ DIEVČA**

4€ / FRA 2019 / 92min / ČT / 15+

**24.03. | STR | 18.30**

**MŤJ KRÁČ**

4€ / FRA 2014 / 125min / ČT / 15+

**Podpor svoje kino.**

**Ďakujeme, že na nás myslíš!**

**24.03. | STR | 20.30**

**BEDÁRI**

4€ / FRA 2019 / 102min / ČT / 15+

**25.03. | ŠTV | 18.30**

**PÁN BEZCHYBNÝ**

4€ / FRA 2015 / 103min / ČT / 15+

**25.03. | ŠTV | 20.30**

**PRISŤUB ÚSVITU**

4€ / FRA 2017 / 130min / ČT / 15+

**26.03. | PIA | 18.30**

**DENNÍK KOMORNEJ**

4€ / FRA 2015 / 96min / ČT / 15+

**26.03. | PIA | 20.30**

**ZAČAŤ ODZNOVA**

4€ / FRA 2016 / 102min / ČT / 15+

Navštív našu webstránku [www.kinomodra.sk](http://www.kinomodra.sk) a nájdi si film v programe.

**27.03. | SO | 18.30**

**YAO**

4€ / FRA 2018 / 103min / ČT / 15+

**27.03. | SO | 20.30**

**RODINKA BÉLIER**

4€ / FRA 2014 / 105min / ČT / 15+

**28.03. | NE | 18.30**

**NIEKTO TO RÁD ZAHALENÉ**

4€ / FRA 2017 / 88min / ČT / 15+

**28.03. | NE | 20.30**

**REBELKÝ**

4€ / FRA 2019 / 87min / ČT / 15+

**29.03. | PO | 18.30**

**CHLAST**

4€ / DÁN 2020 / 117min / ČT / 15+

Kúp si vstupenku [môžeš aj viac ako jednu]. Sleduj film online, inštrukcie nájdeš v maili.

**29.03. | PO | 20.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

**30.03. | UT | 18.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

**30.03. | UT | 20.30**

**GRETA**

4€ / ŠVE 2020 / 97min / ČT / 15+

**31.03. | STR | 18.30**

**ĎALŠIE JAHNIATKO**

4€ / BEL 2019 / 92min / ČT / 15+

**31.03. | STR | 20.30**

**KRÁLI VIDEA**

6€ / ČR 2020 / 82min / OR / 12+

Ku každej vstupenke dostaneš fantastický bonus: Edisonline.sk na 7 dní úplne ZADARMO.

#kinomiermodra #kinomodra #miermodra #modra #podporkino #kinaspolu

ČT - české titulky, 15+ - odporúčaná prístupnosť.

Modernizáciu a digitalizáciu kina MIER finančne podporil Audiovizuálny fond. Uvádzanie filmov v kine MIER finančne podporuje Audiovizuálny fond.

**af** AUDIOVIZUÁLNY FOND, SK

**f MIERMODRA**

**KINOMIERMODRA**

